

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemajo mesečno . . . 1.70
Sobotna izdaja:
 Za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inserati: ==
 Enostolpna petstvarsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaila, zabavila, samrtnice (id.)
 enostolpna petstvarsta po 20 viz.
== Poslano: ==
 enostolpna petstvarsta po 40 viz.
 Izhaja vsak dan, izvenredni ne-
 delje in praznike, ob 3. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštno hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Kako je Avstro-Ogrska pričela vojsko.

III.

Dunaj, 29. aprila 1915. Iz vojnega časnikarskega stana se poroča:

Z ozirom na neugoden izid bitke pri Przemyslanyju je moralo višje poveljstvo naše armade pred vsem skrbeti, da se ne izroči Brudermannova in Böhm-Ermolijeva skupina uničujoči premoči in da se ji hitro in uspešno pomaga. Izvesti je bilo to le mogoče, če se ukaže, da ustavi Auffenbergova armada svoj zmagovit pohod in se ji ukaže, naj se obrne in pripravi na surek v krilo nevarnega sovražnika.

Auffenbergova armada se bliskovito hitro obrne.

Ni bilo lahko, kar se je zahtevalo od Auffenbergove armade. Armadna množica z množino kolon voz, ki ji sledi, da pokrije mnogobrojne potrebne ji življenjske in bojne potrebe, se ne obrne tako lahko, kakor rokavica. Umetni čin se je posrečil. Težavno vprašanje je bilo kljub utrujenosti po dolgem boju trdo prizadetih čet in kljub najskrajnejši manj vrednih potov bliskovito rešeno. S sovražnikom na severu se je borila za palmo zmage še 1. septembra, a dva dni pozneje je stala ta armada že z celom proti jugu obrnjena vzhodno od Tomaszowa, pripravljena, da sune čez Raworusko, v hrbtu krita po neki slabejši skupini pod nadvojvodo Jožefom Ferdinandom, ki je, zasledujoč pri Komarowu poraženega sovražnika, došla v okolico Grubieszowa ob kotu Bug—Huczwa. Mojrski kos vojaške tehnike, ki visoko časti vodstvo kakor čete.

Ruska povodenj se vali počasi proti Lvovu s treh strani.

Medtem se je pokazalo, da ruska povodenj ni premagala pri Zloczowu in Przemyslany nasproti ji postavljenih nasipov, ne da bi bila težko oslabiljena njena moč. Valila se ni več z nevzdržljivim pritiskom nagona priti naprej proti zahodu, marveč se je približavala deloma počasi in previdno z juga, vzhoda in s severovzhoda proti Lvovu; glavne sile so se podale iz bojnega ozemlja pri Przemyslanyju po poti proti severovzhodu, očitno so sledile klicu sile, ki se je vedno bolj nujno glasil od pri Komarowu premagane 5. armade. Razmeroma slabše sile so obdale moštvo utrdbo pri Haliczu ob Dnjestrju in so polagoma prodirale v

prostoru med to reko in Lvovom proti zahodu naprej.

Vroč boj Auffenbergove armade se pričakuje.

Jasno je bilo, da v bližnji bodočnosti ni pričakovati glavnega napada proti naši vzhodni skupini in nastopa Auffenbergove armade ob krilu, marveč nasprotno, da se nahaja zadnja armada pred vročim bojem. Zasledujoč trden namen, naj se nadaljuje boj, zato da se še naprej zaposluje ruske sile, je moral dovesti nov položaj do sklepa, naj se zdaj določi, da poseže vzhodna skupina na krilo vmes v bitko, ki se je pričakovala pri Auffenbergovi armadi. Sklenilo se je to tem ložje, ker so bile hrabre čete sicer utrujene, a so kljub temu, kar so zadnje čase doživle, ohranile svojo moč udariti in pred vsem sveže napadalno veselje.

Predpogoji bodoče bitke: Lvov naj se popusti.

Izvesti sta se morala zaenkrat dva predpogoja. Četam se je moral dovoliti počitek, če tudi kratek, in uporabljati se morajo vse v strnjenih četah za važno nalogo sunka v krilo. Oboje je zahtevalo lahek sklep: popusti naj se Lvov.

Lvov obdan le s prstenim utrdbenim pasom proti konjenici.

Sovražniku se gotovo tako prepusti uspeh, ki ga poceni doseže. Celo armado bi bili potrebovali, da bi bili mogli držati utrdbe iz prsti, ki so obdajale mesto in ki bi bila zašla še poleg tega obkoljena od treh strani v najtežavnejše bojne razmere. Pas je zaščital obrambi proti četam sovražne kavalarije, če bi bila morebiti vpadla v deželo, ko se je pričela vojska, a težki artiljeriji ni bil kos. Naj bi bil padel Lvov vsled sile, bi bil sovražnik poleg moralnega dosege tudi vojaški uspeh in bi sebe slavil, da je osvojil trdnjavo.

Lvov 2. septembra izpraznjen.

Tam zbrane čete bi bile brez vsakega počitka zapletene v boje in bi se vsled sovražnikove obkolitve ne mogle ganiti, medtem ko je bil potreben vsak mož za bitko na prostem polju, ki se je pričakovala. Saj je potikal sovražnik že 1. septembra zvečer iz Kulikowa sem na mestna vrata. Lvov so zato izpraznili 2. septembra. Vsa vzhodna skupina se je umaknila za Wereszyco, ki tvori skupno z verigo mlak, skozi katere teče, pri Grodeku izborni obrambni odsek. Tu so lahko čete po-

živale in se okrepčevale, dokler jih ni pozval na nova dejanja spopad Auffenbergove armade s sovražnikom, ki se je pomikal proti severozahodu.

Auffenbergova armada 3. septembra pri Rawaruskij.

Auffenbergova armada se je pomikala proti Rawaruskij, kamor je došla 5. septembra. Med pohodom naj pride njeno desno krilo na železnico, ki vodi iz Jaworowa v Lvov, kjer naj se strne na severnem krilu s črto Wereszyca.

Ljuti boji prednjih čet se izpremenijo v bitko.

7. septembra se je to izvedlo, a ne brez ljutih bojov. Ob vsakem koraku naprej proti Lvovu je naraščala množica sovražnikov, ki so se upirali prodiranju; boji prednjih čet so se hitro razvili v bitko in napolnil je zato za bojno črto ob Wereszyci trenutek, da poseže vmes. Naložila se ji je naloga, naj reši zmagovito odločitev in se je tudi popolnoma zavedala važnosti trenutka.

8. septembra v bitki pod Borojevičem med drugim tudi graški zbor.

Rusi, ki so resnično stanje teh neutrudljivih čet zelo podcenjevali in ki so mislili, da so že popolnoma opravili z njimi, to mnenje je morebiti potrjevalo tudi, ker se je Lvov izpraznil brez boja — niso bili malo presenečeni, ko so videli, kako se je 8. septembra valil mogočen napad čez nižino Wereszyca. Graški in lvovski zbor, poveljeval jima je general pehote pl. Borojevič, sta vzele onostranske višine ob in severno od grodeške ceste in veliki gozd Janow. Na jugu pri Komarowu sta prodirala temešvarski in po železnici pripeljani budimpeštanski zbor proti ruskim utrdbam, medtem je armadni poveljnik pl. Böhm-Ermolij odposlal v bitko tudi sedmograški zbor.

9. in 10. septembra doseženi uspehi. — Graški zbor 10 km pred Lvovom.

Boj, ki se je bil z veliko ljutostjo, se je 9. in 10. septembra nadaljeval. Armadi Böhm-Ermolij in Borojevič sta korakali od uspeha do uspeha. Južno krilo je pridobilo skoraj 20 km prostora naprej, graški zbor se je vojskoval komaj 15 km pred Lvovom. Auffenbergova armada ni le vzdrla sovražnih napadov, marveč priborila je tudi z desnim krilom znatne uspehe.

Značaj modernega boja.

Moderni boj znači, da je hitra odločitev, ki vrže sovražnika na tla, na-

domestilo borenje, ki je trudapolno in ki zahteva pred vsem čas. Vrženi sovražnik lahko vedno zopet zasede nove postojanke in se vsled velike odbijalne sile ognjenega orožja energično lahko brani. Potrebni so dolgi boji in dokler se ne približi popolna zmaga. Naše čete so hodile po najboljši poti, da dosežejo opisani smoter, a potrebovale so še nekoliko časa, a ta čas jim ni bil usojen.

Rusi odposlali močna ojačenja v prostor med Vislo in Bug.

V tistem trenutku že, ko se je sklenilo, naj prodirati obe armadi čez Wereszyco, je postajal na severu položaj nevaren. Silovit pritisk, ki sta ga izvajali Danklova in Auffenbergova armada zadnje dni avgusta, je napotil rusko vojno vodstvo, da je napotilo vsa razpoložljiva ojačenja in dohajajoče nove čete v prostor med Vislo in zgornjim Bugom.

Rusi pritiskajo zopet proti jugu.

Ko so Rusi zapazili, da jih je pustil njihov premagovalec pri Komarowu, so pričeli z novimi ojačenji zopet prodirati proti jugu. Skupina nadvojvode Jožefa Ferdinanda, na katero so pritiskali v fronti in na krilu, se je morala korakoma umikati iz kota Bug Huczwa nazaj in se približati hrbtu Auffenbergove armade, katero so napadle sovražne čete med pohodom čez Raworusko, ki so pritiskale s severovzhoda in z vzhoda. Potrebno je zato bilo, da se je v obrambo glavne bojne črte moral postaviti proti vzhodu obrnjeni kavelj.

Napad na Lublin se opusti.

Ruske sile so med Wieprzom in Bugom, v okolici Cholma, vedno bolj naraščale in so se pričele začetkom septembra obračati tudi proti desnemu krilu Danklove armade ob času, ko je poizkušal srednjegališki zbor, da z desnim obkoljevalnim napadom ob Wieprzi premaga sovražno postojanko pred Lublinom. Samoočebni se je moral ta načrt opustiti, ko so se pokazali od Cholma došli Rusi ob Wieprzi. Opuštili se je moral tudi načrt, da bi se s pomočjo Woyrschovega domobranskega zbora, ki je bil med tem pritegnjen čez Vislo, istočasno napadla postojanka pred Lublinom. Zbor je bil radi izpremenjenih okolištin veliko potrebniji, da ojači zelo stiskano desno krilo in je odkorakal proti Tarnavi v postojanko ob Porbachu, kamor sta se morala poslati srednjegališki in požunski zbor nazaj.

LISTEK.

Naši domobranci v Karpatih.

Roda Roda piše v »Neue Freie Presse«:

Bartfeld, 18. aprila.

Brigado gm. Zahradniczeka tvorijo cesarski strelci in domobranci. Prvi se dopolnjujejo iz Celovca, drugi iz Ljubljane.

Od 28. januarja so stali na višini Kastelik vrh, 15 km severovzhodno od Bartfelda; na desno so imeli stik z graškim domačim polkom Belgijcev. Brigadi nasproti ruska 48. divizija iz Orenburga, Ufe in Samare, poveljnik generalni poročnik Kojčev.

4. februarja: Sovražni napad pri Alspagonyju (na severnem vznožju Kastelik vrha); razvijejo se trije ruski polki, dva ostaneta za rezervo. Kastelik vrh izgubimo, a ga takoj zopet dobimo nazaj: Rusi napadajo znova in znova, do pasu v snegu. Pri našem strojno-puškiniem oddelku je predmojster ranjen; rški poročnik sede za vizir in strelja dalje. Samo en čas. Mrzlo morjenje tolikih ljudi ga odbija. »Predmojster«, pravi, »pravajte dalje, jaz ne morem več.« Uspeh: Ruski poraz; 800

Rusov ujetih, 650 mrtvih. Mrlički so dva dni in dve noči v kupih ležali pred fronto. Od tedaj dolg mir, ki ga le tu in tam moti artiljerijski ogenj.

Sredi marca se začne velika, zadnja ruska ofenziva v Karpatih: 19. marca začno vrtati pri Cseresu (na vzhodnem vznožju višine). Tam je stala sedna brigada. Rusi jo porinejo nazaj in osvoje Jackowo horo. Sedaj je gm. Zahradniczek pravzaprav obkoljen, vendar pa se še pet dni drži na Kasteliku. Ruski polk Očakovski št. 190 demonstrira na zapadnem krilu. Ismailski št. 189. dovrši obkolitev.

23. marca: Frontalni ruski napad z veliko premočjo. Polaste se enega okopa, a ga takoj zopet izgube. Kljub temu dobe domobranci povelje, da gredo nazaj, kajti črta na levo od Kastelik vrha je predrta. 24. zjutraj zasede brigada 3 km daleč v ozadju ležeče, že davno pripravljene postojanke severno od Szemelnye. Prvič v tej vojni poizkušajo Rusi pritiskati za našimi; kajti drugače so, če so naše postojanke sploh dobili, jih le zasedli in šele čez dva, tri dni počasi sledili.

Karpati niso enotno členast greben; ako si jih hočemo prav nazorno predstaviti, si moramo misliti ravno obrežje, proti kateremu se zaganjajo morski valovi — greben za grebenom;

ravno obrežje je pri tem ogrska nižina, neštevilni grebeni valov so pa Karpati. Relativna višina grebenov znaša 200 in več metrov, dolžina valov pa tri do pet kilometrov. Šele potem, če se pozna kakovost ozemlja, se razume, zakaj se je karpatska bitka tako trdovratno, tako brezkončno vlekla: celo s tisoči ruskih življenj odkupljeni krajevno odločilni uspeh je naše polke porinil vedno le za en val, za eno dolino nazaj, in na sosednjem brambnem odseku se je stara igra lahko znova začela . . .

»Karpatski griči so postali grobovi ruskih množic.« Množice so izkrmavale v Karpatih, a do veljave ondi niso prišle. Veliki knez je bojišče napačno izbral.

V noči od 24. na 25. marca je sovražnik napadel postojanko pri Szemelnye. Brigado so topot podpirali Belgijci in mariborski domobranci. Vjet je bil cel ruski bataljon.

Naslednji dan je brigada gm. Zahradniczeka, ne da bi jo bil k temu prisilil sovražnik, na povelje in brez najmanjše izgube prekoračila val Makoviczo južno od Szemelnye in se utrdila pri Zboru. Tu stoji naša fronta še danes. Sovražnik si v dolgih treh tednih ni upal niti enkrat napasti.

Generalni poročnik Kojčev (ali kakor se že imenuje poveljnik na oni stra-

ni) je v bojih od 19. do 25. marca izgubil tri četrtine svojih ljudi. Njegove stotnije so nazadnje štele le še po 60 mož. 3. stotnija polka Očakovski je bila uničena do zadnjega moža. Kojčev je sicer takoj dobil nadomestilo, toda kakšno! Neizveščano, priletno moštvo brez pušk, v civilnih oblekah: le plašč, kučma in bluza so jih značile kot vojake. Ruske zveze so razbite, linijske rezerve izčrpane. Ruski infanterist strelja slabše, višje nego kdaj prej. Ravno sovražnikovo previsoko streljanje navaja nemški vojnosluzbeni predpis kot najzanesljivejši znamenje lastne nadkriljujoče sile.

Ruska artiljerija od 10. aprila do danes ni napravila nobenega strela. Z municijo štedi, njen ogenj je negotov. Kako globoko je padla morala ruskih čet pri Zboru, se je prav posebno zopet pokazalo dne 7. aprila, ko je gm. Zahradniczek z dvema stotnijama napravil sunek in kraj sam: odigral se je samo neznaten poulični boj, ki nas je stal dva moža; Rusi so streljali luknje v zrak.

Ruske linije molče; višji štabi so se umaknili daleč nazaj.

Tako stoji stvari severno od Bartfelda. Kaj je dosegla velika ruska karpatska ofenziva? Na tem mestu v dva-

Danklova armada se pred premočjo umakne na višine Krasnik-Frampol in nato na ozemlje Tanew.

Danklova armada se je vztrajno do 9. septembra upirala premoči. Ko je pa bilo ta dan levo krilo, Kummerjeva skupina, potisnjena znaten kos nazaj in ko je ruski napad ob Porbachu kljub najhrabrejši obrambi vtisnil postojanko pri Tarnowi, ni preostalo drugega, kakor da se armada vzame premoči in da se predvsem vzame nazaj na vrhove Krasnik-Frampol, in ko se prepele tren s težavo skozi ozemlje Tanew, za to.

Čas, ki je bil potreben, da se izvede opisani načrt, je dopustil še kratek rok, med katerim se je nadaljeval velik boj pri Lvovu, kjer je priborilo južno krilo zopet uspehe.

Vedno večja nevarnost na severu.

Na severu je postajala med tem nevarnost vedno večja. Prodrala so namreč od Cholma med Wieprzom in Huczwo ruske sile, Kavkazani, grenadirji in garde. Vedno bolj so se približevali vsled pomanjkanja čet nezabranjeni luknji med Danklovo in Auffenbergovo armado. Ako bi bili vdrli Rusi v odprta vrata, bi bili dobili prosto pot za hrbet bojne črte. Zvečer dne 10. septembra je bil general pehote Auffenberg prisiljen, da je vzel nazaj središče in levo krilo, ki se je borilo pri Ravi Ruski in da je v družbi s skupino nadvojvode Jožefa Ferdinanda otvoril proti severu obrnjeno bojno črto. Navedena armada se je torej 11. bojevala bolj proti severnemu sovražniku kakor proti svojemu pravemu sovražniku. Le hladnokrvni vztrajnosti vodstva in dobri kakovosti čet se moramo zahvaliti, da je armada divjemu razburjenemu valovju okoli in okoli pritiskajočih moči neomajljivo mogla kljubovati liki daleč v morje se razprostirajoča skala.

Glavni namen dosedanjih bojov dosežen.

V najboljše meri je bil izpolnjen glavni namen dosedanjega bojenja Sile, ki jih je mogla Rusija po izvedbi prve pohodne razvrstitve še postaviti, smo pritegnili nase. Izdatna premoč proti našim težko se vojskujočim četam ni le stala na vzhodu in severu, marveč tudi v prostoru južno od Dnjestra so se zbirale ruske sile, katerih število je hitro naraščalo in so se njih prednje čete pričele čez Stryj približevati že Drohobyczu. Z našimi nenadnimi sunki smo zmedli ruske armade, ki so pretrpele težke izgube. Kakor se je pokazalo, so potrebovale več tednov, da so se odpočile od sile teh bojnih dni in da so se zopet nahajale v tistem stanju in razdelitvi, ki je bilo potrebno, da se uvede novo, veliko podjetje.

Umikanje sklenjeno 11. septembra.

Vsekakor je bilo trdo, opustiti, da bi bili okoli Lvova stisnjene Ruse popolnoma premagali. Potekel je rok, v katerem se je moglo stremeti za tem. Da se tako vrlo se bojujoča armada ne spravi v opasen položaj in da se ohrani njena bodoča udarjalna moč, ni preostalo drugega, kakor da se sklene umikanje, kar je sklenil višji armadni poveljnik opoldne dne 11. septembra. Ponosno, z razvitimi zastavami, z vse-

mi ujetniki in s svojimi topovi so odkorakale naše čete za reko San. Celo Auffenbergova armada, ki se je nahajala v najtežavnejšem položaju, se je, četudi med boji, ki niso bili neznatni in z izgubami trenja, spretno ločila od sovražnika in je nato neovirana prekorčila San. Tja je došla že tudi Danklova armada, ki je imela najspretnješe ureginiti svoj namen, da je pridobila trenu čas v težavnem ozemlju Tanew. Severna armada se je tako v zadnjem trenutku umaknila ruski premoči, ki jo je že samo z zavestnim namenom izzvala, da se po skoraj tritedenskih domala neprestanih bojih odsopi in da zbere nove sile.

Z novimi udarci korakoma se približujemo svojemu smotru.

Nalogo, ki jo je zarisal splošen položaj vojske naši severni armadi za uvodno vojsko, je izpolnila v popolnem obsegu. V velikih potezah tu načrtani razvoj dogodkov dopušča komaj, da slutimo množino junaških bojov, činov požrtvovalne hrabrosti in veselo presenečenih naporov. Poznejši dobi je pridržano, da prepeva slava mnogoterih junakov, ki so se v mreži neprestanih velikih bojov za stiskano domovino tako hrabro in vztrajno vojskovali. Težko delo se ni moglo dopolniti brez izdatnih izgub; zelo veliko jih je pokrivalo s krvjo napojeno bojišče. Težka izguba ni mogla zrahljati ogrodja armade. Kljub vsem menjajočim se slučajem vojske, kljub poznanju stiskajoče premoči hrabrega in dobro pripravljene sovražnika je izšla najdragocenejša lastnost naše armade nepoškodovana iz trdih izkušenj uvodne vojske: Nezlomljen je ostal drzen napadalni duh in preden so Rusi mogli pričakovati, ko so šele pričeli s pripravami prvega velikega vojnega pohoda, so videli, da jim zopet grozi nov, mogočen napad. Kar so smatrali mogoče za potlačenje odporne moči Avstro-Ogrske, je bilo dejansko le uvod dolgi vrsti nemilostnih velikih dejanj naše in zavezniške armade, ki se, zvesta svojji nalogi, najdrobi številno premoč Rusije, z vedno novimi udarci korak za korakom približava svojemu smotru.

Podrobnosti o poginu francoske oklopne križarke „Leon Gambetta“.

Brindisi, 29. aprila. (Kor. urad.) »Agenzia Stefani« objavlja o potopitvi francoske bojne ladje »Leon Gambetta« sledeče podrobnosti: Ladja se je vozila z zelo znatno brzino približno sedem milj na uro. Po torpedih »U. V.« je bila zadeta dvakrat. Drugi torpedo je razpočil v prostoru za stroje in je razrušil dinamo-stroje, vsled česar ladji ni bilo mogoče brezžičnim potom pozvati pomoč. Na smrt zadeta oklopna križarka je poizkušala pripluti do obrežja, da zavozi na morski prod, a to se ji ni posrečilo, ker se je potopila čez 10 minut. Prvi sta prihiteli na pomoč italijanski torpedovki 33 in 37. Na morju so plavali ostanki razbitih čolnov. Tisti, ki so preživeli nesrečo, so klicali na pomoč. Torpedovke so rešile 18 mornarjev, ki so jih na krovu okrepčali. Iz Tarenta se je nato pripeljalo prodovje torpednih rušilcev, ki je rešilo 108 mož in jih prepeljalo v Castrignano del Capo, v Leuco in v Tarent. Admiral Seret in vsi častniki »Leona Gambetta« so mrtvi.

Brindisi, 29. aprila. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Danes se je pripeljalo sem s torpedovkami 18 oseb potopljen križarke »Leon Gambetta«. Skoraj vsi so ranjeni. Prepeljali so jih v mornariško bolnišnico.

Berlin, 29. aprila. (Kor. urad.) O potopitvi oklopne križarke »Leon Gambetta« piše »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«: Uradno potrjeno dejanje avstro-ogrškega podmorskega čolna »U. V.« še pomnoži veselje, ki se je polastilo berlinskega prebivalstva, ko so širši krogi izvedeli predvčerajšnjim prvo poročilo. S posebnim zadovoljenjem se čuje, da »Leon Gambetta« ni bil le težko zadet, marveč da je bil potopljen. Avstro-ogrška mornarica je vpletla nov list slave v svojo povestnico. Z drzno vožnjo se je oddaljil podmorski čoln približno 900 kilometrov od svojega operacijskega opirališča in je udril do izhoda Jadranskega morja v Sredozemsko morje. Tam je zadel na sovražno bojno ladjo, ki je kmalu po napadu postala žrtev. Bistvo morskega bojnega pozorišča na avstrijskih in italijanskih vodah je tako, da se brodovju naših zaveznikov nudi malo prilike za večja podjetja. Kadarkoli se je pa moglo ganiti, je dokazalo podjetni duh, združen s preračunano modro drznostjo, ki iznova dokazuje, da slavna izročila avstro-ogrške mornarice v sedanjih potomcih ne živijo le naprej, marveč da vplivajo neoslabljeno naprej. Z veselo udeležbo sledimo Nemci nastopu avstro-ogrške pomorske sile v vojskine dogodke in jim želimo nadaljnje lepe uspehe.

Budimpešta, 29. aprila. (Kor. urad.) Neka tukajšnja trgovska tvrdka je pod veseljem vtisom junaštva podmorskega čolna »U. V.« izročila honvednemu ministru 1000 kron kot časten dar moštvo navedenega podmorskega čolna.

Rim, 29. aprila. (Kor. urad.) »Messaggero« poroča o potopitvi »Leona Gambetta«: Po poizvedovalni vožnji v Otrantski cesti se je odpeljala križarka proti Malti, da se združi z ostalimi križarkami. Približno ob 1. uri zjutraj je srečala neko jadrnico z italijansko zastavo. Križarka je ustavila jadrnico in jo je preiskala; našla je italijanske papirje v najlepšem redu. Komaj je jadrnica odjadrala naprej, je zadel križarko »Leon Gambetta« torpedo, ki je prevrtal veliko luknjo v prostorih, kjer so stali stroji in dinamo. V tem trenutku je zagrinjala ladjo najgostejša tema in ni bila več sposobna, da kaj poroča. V 20 minutah se je križarka potopila. Dva v morje izpuščena čolna, napolnjena z mornarji, sta se prekucnila, ostale čolne, v katerih se je nahajalo 108 mornarjev, so rešili. Neka italijanska ladja je zapazila ob 7. zjutraj čolne in jim je hitela na pomoč. Predvčerajšnjim ob 3. popoldne se je pripeljalo v Santa Maria di Leuca brodovje italijanskih torpednih rušilcev s oblekami za tiste, ki so preživeli nesrečo in ki so jih prepeljali včeraj v Syracus. Med rešenci je tudi 10 častnikov. — »Corriere d'Italia« piše: Torpedirana je bila francoska križarka ravno 15 milj od svetilnika Santa Maria di Leuca. Rešeni francoski častniki sodijo, da je »Leon Gambetta« izgubljen, ker je po torpedu prevrtana luknja nenavadno velika.

Rim, 29. aprila. »Leon Gambetta« je bil torpediran, ko so mornarji spali. Rešenci večinoma niso bili oblečeni. Na licu mesta nesreče so se zbrale vse torpedovke postaj Brindizi, Tarent in Otranto.

Dunaj, 29. aprila. Linijski ladjini poročnik Jurij vitez pl. Trapp si je pridobil kot mornariški kadet srebrno hrabrostno svetinjo. Za odlično službovanje v podmorskih čolnih je bil pomejeje odlikovan z vojaškim zaslužnim križcem.

Kaj pripovedujejo rešenci z »Gambetta«.

Agenzia Stefani poroča iz Brindizija dne 28. aprila: Rešenci z »Leon Gambetta« pripovedujejo, da sta križarko zadela dva torpeda na levi strani ter se je ladja v desetih minutah potopila. Število norešenih znaša 136. 58 trupel utopljenecv so potegnili iz vode in jih danes z vojaškimi častni pokopali na pokopališču v Castrignanu.

Francosko poročilo o potopu križarke »Leon Gambetta«.

Pariz, 28. aprila. (Kor. ur.) »Agence Havas« priobčuje naslednje poročilo: Sumarične brzjavke nam poročajo, da je bila oklopna križarka »Leon Gambetta« v noči od 26. na 27. aprila v Adriji na višini Otranta torpedirana. Posameznosti manjkajo, vendar smo dobili gotovost, da je vsaj del posadke rešen.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO PLAČILO.

Topovski boj. — Dve ruski municijski zalogi razstreljeni.

Dunaj, 28. aprila. Uradno se poroča: Splošni položaj neizpremenjen. V Karpatih kakor tudi na Rusko-Poljskem semtertja ljut artiljerijski boj. Naša artiljerija je razstrelila dve ruski municijski zalogi. Ponovni ponočni napadi na odseku vzhodno od višine Ostry so bili odbiti.

V jugovzhodni Galiciji in v Bukovini ni nobenih posebnih dogodkov. Namestnik načelnika generaln. štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Uspešen nemški napad.

Berlin, 28. aprila. Veliki glavni stan: Z napadom smo osvojili severovzhodno in vzhodno od Suwalkija ruske postojanke, katerih fronta je 20 km široka.

Severno od Przasznysza smo večeraj ujeli dva častnika, 470 Rusov ter zaplenili tri strojne puške.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKA POROČILA.

»Frankfurter Zeitung« prinaša:

Petrograd, 26. aprila (ponedeljek). V primorju pri Polangen je sovražni križar dne 25. t. m. brez uspeha obstreljeval dve vasi. Istega dne je zarana Zeppelin vrgel brez škode več bomb na Bialystok. V Karpatih smo 24. t. mes. odbili sovražne napade na višinah pri Polany. Okoli Stryja je 24. in 25. t. m. začel ljut boj, ki še traja. Na ostalih frontah topniški boj kakor navadno.

Kodanj, 28. aprila. Ruska uradna poročila povdarjajo izredno trdovratne napade zaveznikov. Sicer so zelo redkobesedna. Omenjajo ljute boje pri Užoku, o izidu teh pa ne poročajo.

Ruski listi izjavljajo, da ni izključeno, da bi Avstrija izšla iz karpatskih bojov nerazbita. »Biršewija Wjedomosti« piše, da je Avstrija v sedanjem trenutku veliko bolj nevaren sovražnik

inpolmesečni borbi celih 5 km ozemlja, plačanega z desetstiči življenj.

Cel dan sem prebil v naših sprednjih linijah. Naši planinci so zdravi in bojaželjni. Uspehov velike, dolge bitke seveda ne morem pregledati. Kar sem pa v obeh zadnjih tednih z lastnimi očmi videl v Bukovini, vzhodni Galiciji, laborški dolini in končno tu, severno od Bartfelda, napravlja name vtis trajne zmage cesarskega orožja.

Nato opisuje Roda Roda, kako je 17. aprila jezdil na fronto Zahradniczove brigade:

K novim postojankam vodi kilometre daleč nova pot, ki so jo napravile pridne roke; prejšnja pota je večeraj razdrila povodenj. Pot je napravljena tu iz vejevja, ondaj je nasuta s sipino razstreljenih hiš, tam obložena z rušjem. V gozdu, v gorah pred nami grmi ogenj naših težkih havbic, pokšumi in odmeva brez konca in kraja kakor bi bučale orgle in vršal vihar iz ozračja, iz tokav.

Na okroglem vrhu ustavim konjice, da si odsopi. Havbice so umolkile. Oglasil se je vrtnec pehotnega ognja in zamrl. V solnčnem, dišečem smrekovem gozdu čeblijač ščinkovci, oglašajo se kozodoj in čuti je brenčanje čebel. Onstran te višine stoje Rusi, kake tri kilometre daleč.

Steza se vije, dobro krita, pod grebensko črto, nevidna in nedosežna za

sovražno artiljerijo. Vodi nas preko kršja po ozki tesni naravnost navzgor. Zgoraj gre pot zopet preko jezua iz vejevja. Pred mano se odpre široka čistina. Na trati sedijo nagaj vojak. Oprali so si perilo in ga zdaj suše, razobešene po grmovju, dočim sami uživajo solnčno kopel in si iščejo — uši.

Ti možje so že od začetka januarja meseca v strelskih jarkih, a se jim dobro godi; videti so veseli in krepki. Bolezni med njimi ni. Čez dan dobe samo čaj, kave, slanina, sira in rženega kruha, ki se znatno odlikuje od onega, kakor ga imamo mi v ozadju bojne črte. Glavno, in sicer gorko kosilo je šele zvečer; za nameček dobi vsak po en liter ogrskega vina, ki ga pa ne sme na enkrat spiti. Ti vojak si morali svečano prisoči, da ne bodo uživali neprekunane vode, sirovega sadja, nekuhanega mleka in sirovega masla. Obleka je dobra. Nekaj časa so bili z obutežem nezadovoljni, zdaj pa se nihče več o tem ne pritožuje.

V pragozdu, pod jelkami, naletim na nenavadno naselbino kočic, umetno zgrajenih iz brezovja, pokritih z debelimi strehami iz borovja, prsti in nepredorne lepenke. To so zatočišča naših rezerv, kjer jih koščki sovražnih izstrelkov ne morejo zadeti. Povabili so me v bližnjo častniško kolibo in postregli so mi s kakesi in žganjico. Veselilo jih je, ko sem občudoval in hvalil udobnost in snažnost prijazne kamrice. Kako skromni so postali ti gospod-

je! Celica, malo večja kakor jih eden ali drugi pozna od vojaških »samotnih zaporov«, tlak od ilovice, stene od lesa, — to se jim zdi že kraljevsko bivališče. Seveda so si vse kolikor mogoče udobno uredili. Razpoke v stenah so vse zatlačili z mahom, svetlobo dobivajo skozi okenjak, ki so ga »rekvirirali« v bližnjem trgu, v kottiču pa prasketa iz »rojne« peči. Tudi zaves ne manjka: deloma iz zvite strešne lepenke, deloma pisana ruta slovinske (slovaške) mladence. Ležišče: širok, lesen pograd, pokrit z lesno volno. Nočno mižico nadomestuje kratka polica, ki molli iz stene; nanjo gje pritrjen ostaneček sveče. Na teh posteljah sedijo, kadar ni treba baš čakati v strelnih jarkih, pa igrajo na gosli ali kitaro. Koliba je varna pred šrapneli in ne prepušča dežja, — več pa cesarski častnik glede svojega doma. Neki stotnik si je spravil iz Bartfelda celo posteljo od medij, z žametom oblečen stol, vezen namizni prt in pravo svetilko. Kakšno pozno-rimsko razkošje!

Vse te krasote je zgradila naša stotnija pionirjev, ki sem jo ravnokar videl tamle v dolini delati mostove za silo in polagati brvi.

Črnovojnik s Koroškega in Kranjskega, veseli, brezskrbni možje. Rusi so postavili v svojo rojno črto star pogorski top, s katerim naše pionirje nadlegujejo. Naše moštvo je spoznalo ta revalni možnarček in ga naziva »pljuvalčkom«. Včeraj se je bil ruski

topič dostrelil do nekega oddelka naših delavcev. Nihče se ni zmenil, če je kje kaj »pocknilo«. In ko so se poki čedalje bolj približevali, so vojaki rekli: Ej, saj je le »pljuvalček!« Naenkrat štrbunkne sredo med delavce v vodo. Vrgli so orodje stran ter pritekli z vseh strani in si radovedno ogledovali — slepi izstreleki.

Gozd se odpre in pred nami se dvigne velikanska razvalina, nekdanji grad upornika Rakoczyja. Mogočno obzidje še stoji, stolpe in bastije pa so že prepereli; viharji stoletij so jih razdrli. Na dvorišču zopet pritlikave hišice od brezovih debel in jelovega vejevja, s prstjo in strešno lepenko pokrite. Tu gospodari sivolas in sivobrad junak, proti kateremu so Rusi že večkrat sipali svojo ogenj, da je kamenje v obzidju zažarelo. Toda Rakoczyjevi, seženi debeli zidovi kljubujejo tudi ekrasitu minskih granat. Lep košček zemlje! Stara in nova sipina se koplji v strmini, na katerih bujno rastejo trobentice in vetrnice. Polkovnikovo kolibo so krstili za »vilo Tiplle« (spomin na Ganghoferjev romani), ker mora biti, kdor hoče priti vanjo, zelo ponižen, da ne dobi — bunke na čelu.

Kadar so lepe noči, zaukajo in za pojo rezerve, da se še sem gje razlega. Korošci dol v strelskih jarkih povzamejo pesem, Belajci iz Gradca zavriskajo v drugi dolini, Liberčani pa odgovarjajo z bregov.

kot dosedaj. Vse dokazuje, da moč Avstrije še daleko ni zlomljena in da se mora s tem sovražnikom v bodoče še računati in bojevati.

Petrograjska poročila javljajo, da niti v Bukovini niti proti vzhodni Prusiji ni pričakovati ofenzive. O novih načrtih Hindenburga voj. krogi zelo razpravljajo. Pred Osovjecom traja ljut artiljerijski boj neprestano dalje.

RUSKI GENERAL MYRBACH PADEL.

Dunaj, 29. aprila. »N. Fr. Presse« poroča: V Karpatih je mir in lepo vreme. Zahodno od užoškega prelaza je padel ruski general baron Myrbach.

PODMARŠAL CIBULKA O VOJNEM POLOŽAJU.

Budimpešta, 28. aprila. Podmaršal Cibulka je sprejel »Esti Ujsagovega« poročevalca in mu med drugim rekel: Tlačni položaj je naravnost izvrsten. Tudi danes pravim to, kar sem rekel v prvem tednu vojne: Tista stranka bo zmagala, ki ima duševno silo, voljo in žilavost. V tem oziru Rusom ni dano, da bi z nami tekmovali.

IZVRSTEN POLOŽAJ V BUKOVINI.

Budimpešta, 29. aprila. »Pester Lloyd« piše: Položaj v Bukovini je izvrsten. Ruska ofenziva se je žalostno ponesrečila. Rusi so imeli v bukovinskih bojih strašne izgube.

BOJ PRI GOZDU TOPOROV.

Bukarešt, 29. aprila. Poročevalec »Universala« poroča: V četrtek in v petek so poizkušali Rusi v smeri proti gozdu Toporovc prekoračiti bukovinsko mejo in so trčili ob tej priliki z avstro-ogrskimi četami skupaj. V boju so bili Rusi odbiti. Umaknili so se proti Malekiju v Besarabiji.

RUSI IZPRAZNILI BOJAN.

Černovice, 29. aprila. Po ljutih bojih so izpraznili Rusi Bojan, važno oporišče ob ruski meji. Naša težka artiljerija je zadala sovražniku velike izgube. Ruskih postojank pri Nowosielici ni mogoče držati. Pričakujejo, da se umakne sovražnik proti ruski meji.

ARTILJERIJSKI BOJI PRI DOROHOJU.

Bukarešt, 29. aprila. »Adverul« poroča iz Dorohoj. Ljuti artiljerijski dvoboj, ki se je bil med avstro-ogrskimi in ruskimi četami blizu rumunske meje, je dosegel višek v soboto. Dorohoj je že precej oddaljen od meje, a cel dan se je razločno čulo gromenje topov. Razločevali so celo, kdaj da so streljali avstro-ogrski in kdaj ruski topovi. Avstro-ogrške čete so tu tako močne, da je izključena možnost, da bi Rusi mogli zopet vpasti v Bukovino. Odkar so zasedle avstro-ogrške čete Sadagoro, so severni od Črnovic ležeči del gore tako utrdili, da Rusi te črte ne bodo mogli prodreti. Rusov je sicer več, kakor Avstrijcev, ki pa zato razpolagajo z zelo boljšo artiljerijo.

DESNI BREG DNJESTRA V BUKOVINI OČIŠČEN RUSOV.

Bukarešt, 29. aprila. Boji v Bukovini in v južnovzhodni Galiciji še trajajo, dasi so avstrijske čete dosegle prvi smoter svojega prodiranja. Desni breg Dnjestra je očiščen Rusov. Zaman so ostali vsi poizkusi Rusov, da bi zopet iztrgali Avstrijcem v Besarabiji vzete postojanke.

RUSI DOVAŽAJO PO DNJEPRU ŽIVE V GALICIJO.

Monako, 29. aprila. Iz Petrograda se poroča, da je rusko prometno ministrstvo najelo 100 parnikov, ki vozijo po Dnjepu in Visli živila v Galicijo.

JEZUITI IZ CHYROWA PROGNAJI V KURSK.

Krakov, 29. aprila. »Nowa Reforma« poroča, da so vse jezuite iz Chyrowa pri Przemyslu, kjer so vzdrževali poljski gimnazij, prognali v Kursk, kjer je tudi interniran rusinski nadškof grof Szeptycki.

AVSTRIJSKI ČASTNIKI V RUSIJI.

Berlin, 28. aprila. »Lokalanzeiger« poroča: Kakor se poroča iz Petrograda čez London, je veliki knez Nikolajevič odredil, da se morajo zopet odvzeti sablje tistim ujetim avstrijskim častnikom, ki so jih dosedaj izjemoma smeli nositi, tudi častnikom przemyslske posadke.

DRAGINJA ŽIVIL V PRZEMYSLU PRED PREDAJO TRDNJAVE.

Krakov, 28. aprila. Tukajšnji listi posnemajo po »Kurieru Lvovskemu« naslednje podrobnosti o draginji živil v Przemyslu v zadnjih dneh pred predajo: V zadnjem času obleganja je stalo 100 kg pšenice 660 K, 100 kg rži 400 K, 100 kg riža 900 K, 100 kg sladkorja 2400 K, 1 kokoš 50 K, 1 gos do 100 K, 1 jajce 1 K 50 vin., 1 krava 2450 K, hleb

kruha 20 K, 100 kg krompirja 120 K, škatljica vžigalic 1 K. Ko je zmanjkalo cigaretnega papirja, so se prodajali posamezni listi iz kopirnih knjig po 30 vin. Nasprotno so se pa drva razdeljevala brezplačno. Piva in vina je v zadnjem času sploh popolnoma zmanjkalo.

OD SPODNJEM DUNAJCU.

Dopisnik »Nowe Reforme« je okoli 15. aprila obiskal avstrijsko bojišče pri Tarnovu. Bogumilovica, ena najboga-tejših vasi in železniška postaja ob Dunajcu, je že dolgo izpostavljena sovražnemu ognju. Vendar vas ni preveč trpela; popolnoma pa je od topovskih strelcev razdejan kolodvor, porušena so vsa kolodvorska poslopja. Ponoči prihajajo kmetje po žito, ki so ga zakopali v zemljo. A to je nevarno delo, ker Rusi z reflektorji osvetlujejo vas in okolico. Tudi voziti ni mogoče, ker se ropotanje voza lahko sliši v ruski tabor. Ni skoraj noči, da ne bi bilo požarov, provzročenih od granat. Vas Ostrov, 2 km od Bogumilovic, je že štiri mesece zasedena od Rusov ter izpostavljena našim topovom. Iz te vasi se do naših pozicij slišijo kriki vaščanov, ki so po večini ostali v vasi ter v podzemskih jamah prenašajo vse grozote vojske.

RUSKO POSTOPANJE S POLJSKIMI LEGIONARJI.

Krakov, 28. aprila. Socialno demokratski »Naprzód« posnema po ruskem listu »Gubernskaja Vieda«, da nazivljejo na Ruskem poljske legionarje »gališke strelce« ter postopajo z njimi kot s člani roparskih družb. Pred kratkim so v nekem gališkem mestecu izsledili 8 legionarjev v starosti od 17 do 18 let in jih privedli pred ruske častnike, katerih eden jih je tako-le ogovoril: »Kot upornikom vam gre smrtna kazen. Kajti vi ne tvorite dela avstro-ogrške armade, marveč imate edinole ta namen, da na Ruskem Poljskem povzročate upor. Vi ste tudi uporniki proti lastnemu narodu! Ker ste pa zapeljani otroci, imamo usmiljenje z vami in vam podarimo življenje.«

× × ×

RUSKO POROČILO O UMETNIŠKIH ZBIRKAH V GALICIJI.

Krakov, 28. aprila. »Głos Narodu« priobčuje po ruskem »Birž. Vedomosti« poročilo kustosa petrograjske »Eremitaže«, Trubnikova, ter delegata petrograjske akademije znanosti, Szmurła, o poljskih umetniških zbirkah v Galiciji. Navedena dva sta popisala tudi vse zasebne zbirke v poljskih dvorcih, da bi se tako te umetnine obvarovale pred opustošenji. Toda bati se je, da bo tudi te zbirke zadela ista usoda, kakor je zadela mnoge druge poljske umetniške zbirke, ki jih je sedaj videti v Petrogradu in Moskvi kot »ruski plen« ali so se sicer razvlekle. V poročilu se naznanja, da je večina poljskih veleposestniških dvorcev v Galiciji le malo trpela vsled vojne, izvzemši one dvorce, kjer so se neposredno vršili boji in plenitve. Tudi so trpeli le oni dvorci, katerih gospodarji so pred Rusi pobegnili. Tako je bila velika graščina grofa Potockega v Raju pri Lvovu oplenjena. Grajsko poslopje je artiljerijski ogenj poškodoval, ravno tako palače grofa Zamojskega pri Jaroslavu in grad kneza Sapiehe v Krasiecznu, ki leži v utrbenem pasu przemyslske trdnjave. Vesti, da je bil grad grofa Pominskega med Raworusko in Laborezewom popolnoma porušen in tamkajšnji umetniški zakladi oropani, so se izkazale kot neresnične. Slovita knjižnica in zlasti zaklad rokopisov je ostal docela nedotaknjen. Popolnoma nedotaknjena so ostala dalje veleposestva s svojimi gradovi in umetniškimi zakladi: Podgorzyce, 35 km od ruske meje, kjer so velike zbirke poljskih umetnin; Lancut grofa Romana Potockega; Dzikow grofa Tarnowskega z znameniti zbirkami miniatur, porcelana in slik ter Orzechowice pri Przemyslu. V Lvovu so glasom poročila ostale nedotaknjene vse zbirke, in sicer mestni muzej, zbirke grofa Pininskega in Szeptickega. Ne omenja pa poročilo znamenitih zbirk muzeja Ossolinski, ki so se glasom zanesljivih informacij iz Lvova že davno spravile na Rusko.

× × ×

RUSI IN NEMCI MENJAVAJO INVADIDE.

Stockholm, 28. aprila. (K. u.) Iz Trelleborga se poroča: Tekom tega tedna prično menjavati težko ranjene ujetnike med Rusijo in Nemčijo. Začetkom se bo vsak teden izmenjal le en voz ranjenec.

OBSTRELJEVANJE RUSKEGA OBREŽJA.

Berolin, 29. aprila. Neka nemška križarica obstreljuje rusko vzhodno morskobrežje pri Pollangenu.

RUSI NAD ŠTIRI MILIJONE MOŽ IZGUBILI.

Dunaj, 19. aprila. Roda Roda ceni ruske izgube tako-le: Poluradni »Ruski Invalid« poroča, da so izgubili Rusi do 2. aprila 21.608 častnikov. Izgub moštva Rusi ne objavljajo. Ker je v prejšnjih vojskah padlo 4% častnikov, je izgubila Rusija do aprila 1.790.000 mož, ujetih je 1.234.000 mož, če se prištejejo bolniki, je morala izgubiti ruska armada nad štiri milijone mož.

POMANJKANJE ŽIVIL V RUSIJI.

Petrograd, 29. aprila. »Rusko Slovo« poroča, da v guberniji Rjezan žive ljudje le s krompirjem. V več občinah je živil le do 23. majnika. V Kursku so ustavili obrat v največjem mlinu zaradi pomanjkanja žita in premoga. V Vladikavkazu manjka popolnoma sladkorja in krme. »Reč« poroča, da dovažajo v Petrograd mesto vsak dan potrebnih 25.000 pudov premoga le 2500 pudov. Občinska uprava se boji, da bo morala zaradi pomanjkanja premoga ustaviti obrat vodovoda.

Ogrski državni zbor.

V včerajšnji seji se je sprejel zakon o podaljšanju poslaniških mandator in municipalnih volitev. Nato so sledile interpelacije o goljufijah pri vojaških dobavah. Posl. Farkas, ki je častnik na fronti, je dejal, da mora vsakdo občutiti gnus, da so gotove osebe zaradi dobička pošiljale armadi slab material in zanič živila. Sicer so to posamezni slučaj, pa ravno zato najstrožje kazni vredni. Ali hoče ministrski predsednik povedati, kako napreduje preiskava in kaj misli v bodoče ukreniti. — Posl. Huszar navaja slučaj, ki jih je sam doživel. Ugotavlja, da nihče težko ranjenih vojakov ni tožil, če je bil ranjen od sovražnika ali sovražnega orožja, pač pa je čul najhujše ogorčenje vojakov, ki so trpeli v zimi vsled slabe obleke. Zlorabe se sicer dogajajo povsod, toda na Ogrskem so dobile tako razsežnost, da jih je treba kruto kaznovati. V szatmarskem komitatu mali kmetje še niso dobili denarja za rekvirirane konje, pač pa so ga dobili konjski prekupci. Nemci so tamkaj kupili za 170.000 K konjev in takoj plačali. Višji mestni glavar se je ponudil, da bo on razdelil denar med kmete. To je storil, a si je pridržal manjše zneske. (Mož je zaprt.) Zahteva pojasnil pri zlorabah v škodo galiških beguncev, o zaporu grško-vzhodnega redovnika Pasztoryja in odpravo cenzure za članke, ki nimajo nič opraviti z vojevanjem in se obračajo proti škandalom pri vojaških dobavah.

Grof Tisza.

Ministrski predsednik je tudi mnenja, naj se zlorabe pri vojaških dobavah ne prikrivajo, ker smo dovolj močni, da jim pogledamo v oči. Tisza je nato zavračal očitke, kakor da se da vlada pri interniranju voditi od strankarskih nagibov. Nastopila je samo proti tistim, ki jih je vojaška oblast obdolžila. Redovnik Pasztory je osumljen špionaže in preiskava pri vojaški sodniji še ni končana. Szatmarski višji mestni glavar je zaprt. Že novembra je vlada ukazala, da se izplača kupnina za konje. Vlada se je nato pa morala pogajati še z avstrijsko vlado in vojnimi ministrom. Po končanih pogajanjih se je hotelo dati ljudem denar, kar pa je bilo kar naenkrat zelo otežkočeno, ker ni bilo nobenih zapisnikov. Konje in vozove se je odpeljalo, ne da bi se prej določila njihova vrednost. V sporazumu z vojnimi ministrom se je sedaj stvar uredila in večina ljudi je prišla do plačila. Glede zlorab pri vojaških dobavah pa je bila vlada že iz prvega začetka za to, da se nastopi z vso strogostjo. Kakor hitro se je zoznalo za ta kazniva dejanja, je vlada naročila državnemu pravniku in policiji, da brezobzirno zasledujejo vse te osebe in predlagajo najhujšo kazen. Posebno pa je glede onih kaznivih dejanj, ki neposredno ogrožajo varnost, krepkost ali življenje vojakov pred sovražnikom, vlada tega naziranja, da v teh ozirih po § 327 a spadajo tudi civilne osebe pred vojaško sodnijo. — (Splošno živahno odobravanje.) Državna pravdnitva morajo vse take slučaje izročiti vojaški sodniji. Če bi pa se vojaške sodnije izrekle, da niso pristojne, se bo poskrbelo na drug način. Temu namenu velja tudi vladna predloga, ki naj ima veljavo tudi za nazaj. Sicer je to nevaren precedens, toda kjer se gre za tako podle zločine, tam ne zaslužijo nič boljšega vsi oni, ki so to storili iz dobičkarje. V tem oziru vlada ne pozna prizanašanja. Sicer pa ne smemo prinašati teh škandalov z nekim dopadanjem, kakor da se na Ogrskem ni nič drugega zgodilo in ka-

kor da so dejanja teh brezvestnih zločincev spravila našo armado v strašno sovražnost, ki bi lahko omajala naš uspeh in zaupanje v končno zmago.

Zbornica je vzela odgovor na znanje.

× × ×

Zbornica magnatov je na nujni predlog barona Rosznerja sprejela v glavni in podrobni debati vse vojaške predloge.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Brezuspešni angleški napadi na Flanderskem. — Nemški uspeh v Champagni.

Berlin, 28. aprila. Veliki glavni stan: Na Flanderskem so Angleži tudi včeraj poizkušali zopet osvojiti izgubljeno ozemlje. Popoldne so se na obeh straneh ceste Ypern—Pilkem pripravili za napad, ki se je 200 metrov pred našo postojanko popolnoma zrušil. Enak izid je imel v večernih urah drugi angleški napad dalje vzhodno. V Champagni smo danes ponoči severno od Le Mesnila z naskokom vzeli obsežno francosko skupino utrdbe, jo zmagovito obdržali proti več sovražnim protinapadom in popravili utrdbe. Sovražnik je imel težke izgube. 60 neranjenih Francozov, 4 strojne puške in 13 metalcev min je padlo v naše roke.

Med rekama Maas in Mosel so se podnevi vršili le ljuti artiljerijski boji. Močan francoski ponočni napad v gozdu Pretre smo krvavo in za Francoze izgubpolno odbili. Proti naši postojanki na Hartmannsweilerkopfu Francozi po ponesrečenih napadih dne 26. aprila niso poizkušali z nadaljnjimi napadi. Pri Altkirchu je neki naš letalec sestrelil neko francosko letalo.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Ponedeljek, 26. aprila, ob 3. uri popoldne:

V Belgiji so angleške čete gladko zavrile dva nemška napada, ki jih je sovražnik podvzel od Paschendale in Broodseynde. Sovražnik je nato silovito obstreljeval Ypern. Na bregovih ypernskega kanala nadaljujemo svojo akcijo. Pri Notre Dame de Lorette smo odbili nemški napad. Na višinah Moze se razvija bitka. Včeraj javljen napad ni uspel.

Ob 11. uri ponoči:

Severno od Yperna smo vidno napredovali na levi fronti in provzročili sovražniku veliko izgub. Nemci so zopet rabili duševne pline, toda danes smo že imeli posebno varnostno sredstvo, ki je nam in Belgijcem zelo dobro služilo. Pri Fay-ju severno od Chauenes (in južnovzhodno od Alberta) se je vnel živahen boj pehote za neko izdolino, ki jo je provzročila nemška mina. Naše čete so sovražnika pregnale in se obdržale kljub dvema protinapadoma. V Champagni so Nemci pri Beaursejourju dvakrat poskušali napasti; takoj smo jih ustavili. Na višinah Moze so nemški napadi na fronti Eparges—St. Remy—jarki pri Calone ostali čisto brez uspeha. Kljub skrajno silovitim naporom sovražnika smo ostali gospodarji cele postojanke pri Epargesu. Pobočje je pokrito s trupli sovražnika. (Primerjaj nemško nedeljsko poročilo. Op. ur.)

Našemu predvčeršnjemu umikanju pri calonskem jarku, kjer nismo izgubili nič topov in je bilo le začasno, so sledili srečni protinapadi. Nemci so naskočili najmanj z dvema divizijama. V Vogezih se je Nemcem posrečilo vzeti vrh Hartmannsweilerkopfa. Nekako 100 m proč od vrha so naše postojanke, v katere smo dospeli 23. aprila. Iz teh postojank smo izpadli 26. t. m., ko smo vzeli vrh v 7 minutah.

Torek, dne 27. aprila ob 3. uri pop.

Včerajšnjemu poročilu bi bilo le to dostaviti, da utrjujemo in napredujemo severno od Yperna in na višinah Moze. Dostavek: Včeraj zvečer smo zopet vzeli Hartmannsweilerkopf, katerega so nam zjutraj iztrgali sovražniki. Ujeli smo nekaj mož.

Strašna bitka na Flanderskem.

London, 28. aprila. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz severne Francije: Bitka divja z enako silo dalje, vendar je boj zavzel nekoliko drugačen značaj. Nič več se ne vali sem in tja. Obe stranki sta zavzeli okope, toda nemški napad in naši protinapadi niso dovedli na bojišče do nobenih znatnih izprememb. Tako naše kakor nemške čete se neprestano ojačujejo. Nemci razpolagajo v Driegrachten in južno od Poelcapelle z nič manj nego 120.000 možmi. Od bitke ob Yseri ni bilo v Belgiji in francoski Flandriji tako ljutih bojov. Bitka za grič 60 in pri Neuve Chapelle se s sedanjim bojem ne moreta primerjati.

16.000 krogel na Yperu.

»Maasbote« poroča: Nemci so v dveh dneh izstrelili na Yperu 16.000 krogel, ki so tehtale približno 100.000 kilogramov. Mogoče je, da bodo morali izprazniti Yperu.

Civilno prebivalstvo beži iz Yperna.

Zeneva, 28. aprila. Pariško vojaško poveljstvo je od poveljnika na Flanderskem dobilo obvestilo, da se velik del civilnega prebivalstva v Ypru nahaja na poti v Pariz.

Bitka ob prekopu Yser.

Haag, 28. aprila. »Vaderland« poroča iz Dünkirkhna: Vzmetirliiva poročila dohajajo z bojne črte ob Yseri. Ogenj topov je popolnoma uničil Beesinghe. Cerkevni stolpi so v sredi podrti. Francoske in angleške postaje Rdečega križa se nahajajo južno od Armentièresa. Sanitetna služba je komaj kos svoji nalogi. V gozdih pri Ost-Vleteren so hitro priredili pomožne postaje. Tam leži nad 1500 ranjencev. Ob Yperskem prekopu med Beesinghe in Steenstradte divjajo ljuti boji. 600 Belgijcev je pognalo neki odelek Nemcev z nasajenim bajonetom v prekop Yser. Begunci so z znamenji zahtevali pomoč. Veliko število Nemcev je nato hitelo tovarišem na pomoč, nemška artiljerija je vsipavala uničujoč ogenj na Belgijce. Nad polovico jih je padlo, ostale so ujeli. Grmovje pri Lizerne so zasedli Nemci, ki so tudi gospodarji mostu, ki vodi v Elferdingen. Boj se bje z nezmanjšano ljutosijo naprej.

Ostra graja vodstva angleške armade.

London, 29. aprila. (Kor. ur.) Vojaske sotrudnik »Timesa« ostro kritikuje takiko vlade in trdi, da cepi svoje sile, ker bi se moral ves armadni material, s katerim razpolagajo, odposlati na glavno flandersko bojno črto, kjer zavira angleške operacije neprestano pomanjkanje artiljerije in municije. Potrebno je, da se izvajajo operacije na ostalih bojnih črtah s slabejšimi silami, ker bi to nenadomestljivo škodilo, če bi ne bila angleška armada sposobna vršiti svoje naloge na najvažnejšem bojišču, ko so se izpolnile vse zahteve za obrambo domovine.

Belgijski glavni stan preložen.

Amsterdam, 28. aprila. Nepričakovano prodiranje nemške armade na Flanderskem je prisililo Belgijce, da so preložili svoj glavni stan iz Furnesa na Francosko.

Departement Pas de Calais pod angleškim višjim poveljstvom.

Rotterdam, 29. aprila. Kakor poroča »Courant«, so podredili ves departement Pas de Calais angleškemu poveljniku trdnjave Calais.

Dušeče bombe.

»Havas« poroča: Zadnji boji za Yperu dokazujejo znova vrednost nemške taktike lažnjivih poročil. Ta taktika obstoji v tem, da se pripisuje nasprotniku metoda bojevanja, ki mednarodno ni dovoljena, zato, da se je potem nasprotnik sam lahko poslužil, ker pravi, da je to le povračilo. Že cele tedne vemo, da delajo Nemci poizkuse z bombami, ki razširjajo dušeče pline. Od tedaj sem so Nemci dožili vedno zavezničke, da se takih bomb poslužujejo. Po takih pripravah se je začel dne 22. aprila napad, kjer so Nemci take bombe v silni množini rabili.

Nemški letalci bombardirali Epernay.

Pariz, 28. aprila. (Kor. ur.) »Matin« poroča, da sta v ponedeljek dve nemški letali vrgli šest zažigalnih bomb na Epernay. Nihče ni bil zadet.

Veliko diplomatsko gibanje v Londonu.

Rotterdam, 28. aprila. Iz Londona se poroča: Nekaj dni sem se v londonskem diplomatskem svetu opazila živahna delavnost. Zunanji minister je imel v zadnjih dneh opetovane pogovore z zastopniki Francije, Rusije, Srbije in Italije. Razen tega se od sobote vrše pogovori raznih poslanikov z Greyem, ki je imel tudi vsak dan pogovore z zunanjim ministrom.

Ponesrečena angleška letalca.

Rotterdam, 29. aprila. Pri Southamptonu sta dva angleška letalca padla na tla in se ubila.

Z juga.**SRIJIA IN BOLGARIJA.**

»Kölnische Ztg.« dne 26. aprila poroča iz Sofije: Po poročilih iz Sofije je Pašić odločno protiven vsaki koncesiji Bolgarom. Med entento in Srbijo se ni dosegel noben sporazum o izpolnitvi obljub, ki jih je dala ententa Bolgarom. Ponudbe, naj Bolgari začasno ententi prepuste Dedeagač in Burgas kot oporišče proti Turčiji, ententa ni stavila.

IZ SRBIJE.

Stockholm, 29. aprila. »Dagbladu« poroča njegov dopisnik v Nišu o razgovoru s socialističnim članom skupščine Lapčevićem, ki je izjavil med drugim: Položaj srbskega civilnega prebivalstva je obupen, a zaveznički ne hite s pomočjo. Le armado preskrbuje Rusija s kruhom, Francija pa z municijo. Splošna brezposelnost se povečava bedo. Srbska vlada je brezbržna in čaka pomoči zaveznikov. Srbsko časopisje zagotavlja, da Rusija ne zapusti Srbije. Ruska diplomacija se pogaja z Bolgarijo. Zdi se, da namerava Rusija izigravati Srbijo in Bolgarijo eno proti drugi. Rusija ponuja že zdaj Bolgariji več, kolikor more dati Srbiji. Srbska vlada je popolnoma v rokah Rusije.

Frankobrod, 19. aprila. Iz Londona se poroča: Ruski dopisnik »Morningpost« objavlja strašne podrobnosti o epidemiji pegastega legarja v Srbiji: Prej goli griči so zdaj pokriti z grobovi. Neprestano dohajajo tovarni vlaki s krstami.

POPOLNITEV BOLGARSKEGA MINISTRSTVA.

Sofija, 27. aprila. Vesti, ki se v inozemstvu razširjajo glede ministrske krize, so le pretiravanje morebitne, a še ne gotove epizode v notranji politiki Bolgarije. Poljedelski portfelj dobi menda podpredsednik zbornice, Momčilov, dočim bi prevzel tedaj sedanjí kmetijski minister Dinčev notranje zadeve. To ministrstvo bi mu prepustil ministrski predsednik Radoslavov, ki bi pa obdržal zunanje stvari, katere zdaj vodi začasno. Na ta način bi se ustreglo štabulovistom, kateri imajo po odhodu Genadijeva samo dva svoja moža v ministrstvu, dočim hočejo imeti tri. Kraljev dekret o taki izpremembi pa še ni izšel. Zagotavlja se, da bo obenem imenovan Genadijev polnomočni ministrom v Parizu.

BOLGARSKI VOJNI SVET.

Milan, 29. aprila. Neki tukajšnji list poroča iz Sofije: Bolgarski vojni minister je pozval vse višje poveljnike armade na razgovor o vojaških zadevah 28. aprila v Sofijo, kamor se je vrnil tudi načelnik generalnega štaba.

BOLGARSKA SE OSTANE NEVTRALNA.

Milan, 28. aprila. Finančni minister Tončev se je proti dopisniku rumunskega lista Diminatzia izjavil, da se Bolgarija ne misli udeležiti vojne, od katere imajo dobiček samo sovražniki. Če zmaga ententa, dobi Srbija Hercegovino, Dalmacijo in kos Bosne in bi štela 20 milijonov ljudi in bi bila tedaj dovolj močna, da nam zavrne vsako vrnitev ozemlja, ki nam ga je vzela s silo. Če pa zmaga osrednji sili, bo Srbije konec in mi bomo deloma njeni dediči. Tako moremo ententi vojaško pomagati samo pod pogojem, če nam dá že naprej teritorialne garancije.

AVSTRIJSKI LETALCI NAD BAROM.

Zeneva, 28. aprila. Pariški »Eclair« poroča, da avstrijski letalci obstreljujejo barsko pristanišče, Plavnico in Rieko.

BOMBE AVSTRIJSKIH LETALCEV V CETINJE.

Genf, 29. aprila. Iz Cetinje se poroča: Dva avstro-ogrski letalca sta vrgla na kolodvor v Cetinju več bomb, ki so provzročile veliko škodo. Drugi letalci so metali bombe v cetinski okolici.

FRANCOSKA SKRB ZA ČRNOGORO.

Genf, 29. aprila. Neka francoska ladja je pripeljala 27. t. m. več živeža v Bar. V petek se je peljalo 18 ladij neznan narodnosti skozi Otrantsko cestno.

Italija.**SVETI OČE ZASLIŠAL KNEZA BÜLOWA.**

Pariz, 29. aprila. »Journal« poroča iz Rima: Sveti oče je zaslišal 22. t. m. kneza Bülowa.

LAŠKA ZBORNICA.

Curih, 26. aprila. »Tribuna«, »Giornale d'Italia« in »Sera« poročajo, da bo zborovanje laškega parlamenta odgodeno. Zbornica se bo sešla po 12. maju, ker mora imeti vlada mir, da vodi pregovore s centralnima silama nemoteno.

Curih, 26. aprila. Iz Milana poročajo, da je imel kralj včeraj pogovor z vojnim ministrom Zupellijem, katerega je sledil popoldne razgovor Bülowa s Sonninom.

SRESKO - LAŠKA RIVALITETA ZA ADRIJO.

Berolin, 26. aprila. Kakor poroča »Idea Nazionale« od 20. aprila, napada srbsko časopisje Italijo zaradi Jadranskega vprašanja. Sedanjí poslanik Mihajlovič se je pač trudil, da doseže sporazum, poudarjal pa je vedno srbske aspiracije na Adriji. On je vedel, da je velik del srbskega časopisja za večko-srbske težnje. — Rimski dopisnik lon-

donske »Times« izve na pristojnem mestu, da se med Italijo in Srbijo ni sklenil noben dogovor glede Jadranskega morja. Še pogajalo se ni.

POSVETOVANJE ITALIJANSKIH POSLANIKOV.

Dunaj, 29. aprila. »Zeit« piše: »Messagero« poroča, da je italijanska vlada pozvala svoje poslanike iz Londona, Pariza, Berlina in Dunaja v Rim k posvetovanjem. Tittoni je dolgo časa razpravljal s Sonnijem.

ITALIJA IN NEMČIJA.

»Bund« pravi, da vladajo dobre razmere med Italijo in Nemčijo. To dokazuje dejstvo, da se še vedno izvaja premog iz Nemčije na Laško. Italija potrebuje na leto 11 milijonov ton tuje premoga. Zaradi vojske so transporti premoga iz Anglije majhni; nedostatek pokriva Nemčija.

PROTI POLITIČNIM RAZPRAVAM.

Dunaj, 29. aprila. »Extrablatt« poroča: Italijanski zunanji minister je odredil, da se v mestnih svetih ne smejo več trpeti politične razprave o sedanjih vprašanjih. Grozi, da bodo dotična mestna zastopstva razpuščena in da bo nastavljen kraljevi komisar. Naučni minister je zahteval od akademskih senatov pod grožnjo, da zapre vseučilišča, naj takoj preprečijo vsake izjave dijakov.

ITALIJANSKA AVIJATIKA PONESREČILA.

Benetke, 26. aprila. Danes zjutraj je pri Pallestini padel v močvirje hidroplan, ki je pokopal pod seboj vojaškega nadstojnika Josipa Valentija in kurjača Otorina Perinija. Oba sta bila, ko so ju našli, že mrtva. S hidroplanom so delali poizkusne vožnje.

Na morju.**ANGLEŠKO BRODOVJE V SEVERNEM MORJU.**

Kodanj, 29. aprila. »Berlingske Tidende« poroča: Danski parnik »Thorwaldsen« je videl na Severnem morju križariti angleško brodovje, ki je obsegalo 30 bojnih ladij, križark in torpednih rušilcev.

ANGLEŠKE LUKE ZAPRTE.

Amsterdam, 27. aprila. Angleški konzulat naznanja, da so vse angleške luke do nadaljnjega zaprte za vse angleške in tuje ladje.

ANGLEŽI UJELI NEMŠKI TRGOVSKI PARNIK »ELFRIEDE«.

London, 28. aprila. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Sidneya: Avstralski križar »Encounter« je ujel nemški trgovski parnik »Elfriede«. Domneva se, da je bila to zadnja nemška trgovska ladja v avstralskih vodah.

Boj za Carigrad.**V GIBALTARJU.**

Kolin, 29. aprila. Madridski dopisnik »Kölnischer Zeitung« piše: V Gibraltarju pričakujejo veliko angleško brodovje, kjer naloži vojne potrebščine in živež.

PONOVI POIZKUSI PROTI DARDANELSKIM OZINAM IZJALOVLENI.

Carigrad, 28. aprila ob 5. uri 40 minut popoldne: Glavni stan naznanja: Sovražnik je ponovil poizkuse, da bi vrgel čete proti Kaba-Tepe in na južno obal galipolskega polotoka. Včeraj je sovražnik z novimi silami poizkusil napad proti obali pri Kumkale, a je bil prisiljen, da se je umaknil, in pustil tri strojne puške v naših rokah.

OBSTRELJEVANJE SMIRNE.

Atene, 28. aprila. Iz Tenedosa poročajo: Obstreljevanje Smirne se je vnovič pričelo. Turške čete odgovarjajo na ogenj kar najbolj silovito in z najboljšimi uspehi.

Kitajsko-japonski spor.

Genf, 29. aprila. Pariški »Herald« poroča iz Tokia: Japonski parlament, ki naj bi zboroval 20. majnika, se skliče šele julija v izredno zasedanje. Prej hočejo rešiti še pogajanja s Kitajsko in z Mehiko. Japonci so svoje čete na Kitajskem pomnožili za 19.000 mož.

RUSKE ZAHTEVE NASPROTI KITAJSKI.

Kodanj, 28. aprila. Glasom petrografskega »Invalida« je ruski poslanik v Pekingu izročil kitajski vladi sedem nujnih zahtev, katerih najvažnejša je zahteva, da Rusija o priliki pridobi ozemlja v Mandžuriji.

Dnevne novice.

+ Molitev za mir. Pravkar je izšla 7. številka »Acta Apostolicae Sedis«, ki prinaša odlok sv. očeta Benedikta XV., da

naj se moli v mesecu maju pri šmarnicah molitev za mir, ki jo je sv. oče sam sestavil in ki se je molila po vsem svetu dne 7. februarja, oziroma 21. marca 1915. Kdor opravlja to molitev, prejme vsakikrat 300 dni odpustkov, popolni odpustek pod navadnimi pogoji pa, če opravlja to molitev vsaj 20 dni v mesecu majniku pri šmarnicah.

+ Župnik Fr. Muršič oproščen. V sredo, dne 28. aprila se je vršila v Mariboru pred vojaškim sodiščem sklepna obravnava zoper č. g. Franca Muršiča, župnika v Framu pri Mariboru. Obravnava je trajala od 9. ure dopoldne do tri četrti na 8. uro zvečer. Župnik Muršič je bil oproščen. Zagovarjal ga je g. dr. Vladislav Pegan iz Ljubljane.

+ Velika naročila železniškega ministrstva. C. kr. korespondenčni urad poroča: Z ozirom na trajno izredno uporabo voz avstrijskih državnih železnic je naročilo železniško ministrstvo 210 novih lokomotiv, okroglo 10 tisoč novih voz, med njimi 1285 osebnih, 165 službenih, 5520 pokritih in 3000 odprtih tovornih voz. Tvorcnice so zaposlene z delom skoraj do konca letošnjega leta.

+ Odlikovan je bil z železnim križem II. razreda četovodja Viktor Oblak, doma iz Rožne doline pri Ljubljani.

— Velik uspeh zbirke kovin na Dunaju. Listi poročajo, da je presešel uspeh včerajšnjega dne za patriotično zbirko vojnih kovin vsa pričakovanja. Zbirka se ceni na milijon kilogramov.

Preveč krompirja v Bukovini? Iz Gurahumore se poroča: Zaradi neizmerno velikih zalog krompirja in repe narašča produkcija špirita.

— Iz seznama izgub št. 166. Poročnik Dostal Viktor, 91. pp., ujet; stotnik Kaušek Miroslav, 29. dom. po., 3. stot., mrtev (28.1.—3/2. 1915). — Bohinec Franc, 87. pp., 10. stot., ujet; Jurkovič Josip, 87. pp., 3. nad. stot., Armeško, ujet; Kunej Franc, 87. pp., 7. stot., ujet; Mraz Franc, 87. pp., 4. nad. stot., St. Rupert, ujet; Novak Ivan, 87. pp., 5. st., ujet; Pavlič Franc, 87. pp., 4. nad. stot., Blanca, ujet; Plešnik Florijan, 87. pp., 11. stot., ujet; Plevnik Peter, 87. pp., 3. maršstot., ujet; Pentel Peter, 87. pp., 16. stot., ujet; Praterner Ivan, 87. pp., 11. stot., ujet; Srebotnik Franc, 87. pp., 1. nad. stot., Škale, ujet; Viher Martin, 87. pp., 3. stot., ujet; Volovšek Jakob, 87. pp., 9. stot., Nova Štifta, ujet; Zužej Florijan, 87. pp., 7. stot., ujet.

— Popravki k seznamom izgub. Pečnik Mirko, 87. pp., 9. stot., ranjen in ujet. Poročnik Müller Dragomir, 20. lov. bat., 2. stot., ujet. Je bil označen za mrtvega. Janežič Josip, 87. pp., 6. stot., ranjen in ujet. Je bil označen za mrtvega.

— Strašen čin obupanega očeta. Zagreb, 28. aprila. Zagarski delavec Ivan Duk je bil radi neozdravljive bolezni že več časa brez dela in zaslužka. Ko je včeraj njegova žena odšla zdoma, je Duk svojima dvema otrokoma, katerih eden je bil star 3 leta, drugi pa 9 mesecev, zamašil usta s cunjami, nato ju pa s škarkami umoril! Ko se je mati vrnila in videla, kaj se je zgodilo, si je poizkusila z nožem vzeti življenje. Prepeljali so jo v bolnišnico. Duk je najbrže skočil v Savo.

— Zgodnji letošnji roji. Čebelar Janez Drole v Oblokah pri Hudajužni na Gorškem je dobil dne 26. aprila štiri roje.

— Prva smrtna obsodba po izbruhu vojske v Gradcu. V Vrbi ob jezeru na Korškem je ponoči pešec domobranskega polka št. 4 Ivan Popodi iz Trbiža napadel Franca Grilla, ga vrgel na tla, pokleknil mu na prsi in ga tolkel kriče: »Denar sem, če ne, si mrtev!« Iztrgal mu je denarnico z 212 kronami; ure in veržice mu ni mogel iztrgati. Drugi dan sta prišla dva orožnika Popodija v vojašnici. V blazini so našli še v listnici 192 kron. Graško domobransko sodišče je obtoženca obsodilo na smrt na vešalih in v izključitev iz armade. Zagovornik je naznanil ničnostno pritožbo.

Nesreča v solnem rudniku v Wicliczki. 25. t. m. ob 9. uri zvečer se je podala družba 60 oseb v solni rudnik v Wicliczki, da si ogleda tamošnje zanimivosti. Med drugim je družba obiskala tudi Rudolfovo in Štefanijino jamo, v kateri se nahaja 4—5 m globoko slano jezero. Ob jezeru je pripravljen plav in čez jezero napeljana vrvi, s pomočjo katere se s plavon pride na drugo stran jezera. Kljub temu da je plav prirejen le za 30 oseb, je šla cela družba 60 ljudi obenem na plav in odrinila od brega. Vsled prevelike teže se se pa potrgale vrvi, plav se je preobrnil in vseh 60 oseb je padlo v jezero. 7 oseb sami vojaki, je prišlo pod plav, ter so utonili, predno je prišla pomoč, ostale so rešili. Trupla utoplencev so še isto noč pognili iz jezera in jih naslednji dan z vseh vojaškimi častmi in ob veliki udeležbi prebivalstva pokopali. Ker je dotična družba prišla v rudnik brez dovoljenja ravnatelstva, se je uvedla stroga preiskava.

Uporaba kaznjencev za poljsko obdelovanje. C. kr. justično ministrstvo je poslalo vsem sodiščem I. in II. inštanca ter vsem državnim pravdnistvom in nadpravnistvom sledeči odlok: »Ob sedanjih izrednih razmerah je prav posebno važno, da se spomladansko poljsko delo opravi kar največ mogoče in za to zadobi potrebnih delavcev. V ta namen se je ozirati tudi pri izvrševanju prisojenih kazni. Mnogokrat bo že z ozirom na gospodarstvo obsojenca samega, najsi bo samostojen posestnik ali le poljedelski delavec, odložiti ali pretrgati prisojeno kazen po § 401 kazenskega pravnega reda ali po § 2., št. 1., črka a) cesarskega ukaza z dne 7. avgusta 1914, drž. zak. št. 207. Kolikor je preko določbe tega ukaza nujno potreba pritegniti kaznjence k poljedelskim opravkom, ker ne zadostujejo delavci, ki so na razpolago, se lahko po določbi § 2., št. 1., črka b) navedenega cesarskega ukaza na prošnjo političnega oblastva v prid občega gospodarstva pretrga izvršitev krajsih kazni ali odloži, če se ni začela. Pri odločitvi o odlogu ali pretrganju prisojene kazni se je ozirati po zmislu cesarskega ukaza na to, da se ne izpuste na svobodo osebe, ki so nevarne državi ali lastnini, in da se ne uporablja kaznjenci, kadar je dovolj drugih delavcev, čeprav niso ravno tam, kjer jih je baš treba, pa se lahko s posredovanjem deložnih posredovalnic o pravem času pritegnejo.« Svoji kaznjencev, ki se hočejo poslužiti dobrote tega odloka, naj se obrnejo, najbolje potom občine, odnosno žetvene komisije do pristojnega okrajnega glavarstva.

V spomin obletnice poljske vstaje Kosciuszkega 1794 ter v januarju 1863, kakor tudi konstitucije 3. majnika 1791 priredi odbor naših poljskih članov: a) dne 1. majnika 1915 ob 10. uri popoldne v cerkvi oo. frančiškanov v Mariboru službo božjo s poljskim petjem in pridigo; b) dne 2. majnika točno ob 3. uri popoldne v vestibulu Narodnega doma (vhod iz Nagy-jeve ulice) slavnost. K tem prireditvam vstopni vabi odbor Slovenske Čitalnice. — Vstopnina za nedeljsko slavnost: Sedeži 1. do 3. vrste 1 K 50 vin., v ostalih vrstah 1 K, stojišča 60 vin. Vstopnice se dobe v nedeljo, dne 2. majnika od 10. do 12. ure dopoldne v Čitalnici in od 2. ure popoldne pri blagajni. Čisti dobiček je namenjen v prid revnih otrok galizijskih izseljencev v mariborskem okraju.

Iz ruskega ujetništva se je oglašil Janko Mišič, doma v Borovljah. Bil je na novega leta dan v Karpatih ujet in je te dni pisal svojemu očetu iz Skobelova v Turkestanu v srednji Aziji. Bil je že v jeseni prejšnjega leta od Rusov pred Lublinom ujet, ali se mu je tedaj posrečilo uiti.

Ustvaritev direktne zveze s podnevnimi brzovlaki iz Monakovega v Trst in nazaj. C. kr. ravnateljstvo državne železnice naznanja: Dočim je obstajala do sedaj med Monakovim in Trstom le ugodna direktna zveza ponoči z vozovi I. II. in III. razreda ter z vlaki št. 51/701 (odhod iz Monakovega ob 11. uri 20 min. ponoči, prihod v Trst ob 11. uri 25 min. dopoldne) in št. 702/56 (odhod iz Trsta ob 5. uri 30 min. popoldne, prihod v Monakovo ob 6. uri 25 min. dopoldne) in je bila sedanja podnevna zveza omogočena na progi Rosenheim—Solnograd in nazaj z osebnimi vlaki, kar je imelo za posledico daljšo vožnjo in prestopanje v Solnogradu in Rosenheimu v obeh smereh, se ustvari s 1. majem 1915 vsled vožnje bavarskega brzovlaka št. 13 iz Monakovega čez Rosenheim in Solnograd v zvezi na brzovlak državne železnice št. 707 in v obratni smeri vsled vožnje bavarskega brzovlaka št. 130 v zvezi na brzovlak državne železnice št. 708 v Monakovo čez Mühldorf nova zveza Monakovo—Trst z direktnimi vozovi I. II. in III. razreda in s sledečimi prometnimi časi: iz Monakovega odhod ob 7. uri 35 min. dopoldne; v Trst prihod ob 8. uri 16 min. popoldne. Iz Trsta odhod ob 7. uri 30 min. dopoldne; prihod v Monakovo ob 8. uri 18 min. popoldne. S tem se skrajša vožnja v Trst za 35 minut in v Monakovo za 1 uro 52 minut.

V Skaručini, 28. aprila 1915. V Skaručini bo veliki shod četrto nedeljo po veliki noči, 2. maja. Pobožne vernike vabimo prijazno k sv. Luciji v lepo cerkev. — Na polju zdaj vse lepo kaže. Drevje bo tudi lepo cvetelo. — Iz Skaručine so trije padli na bojnem polju, dva moža in en fant. Ranjenih je več. Bog nam pomagaj skoraj!

Umrli je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici bivši učitelj Mlekuz, po Gorici znana prikazen.

Nagle smrti je umrl v Gorici vpo-kojeni sluga gozdnega urada Tomažič. Šel je po Roštelju. Prišlo mu je slabo. Pre-nesli so ga v lekarno Pontonijevo, a je bil mrtev. Njegov sin se bori na severnem bojišču kot kadet. Cenjeni družini naše sozljaj!

Kongres beračev na Bučki. Vsled ne vemo kakšnega nespametnega vzroka v dolenskih mestih zadržujejo drobiž.

Vsled tega se čuti najbolj prizadetega beraški stan. Da se potrebno ukrene proti tem razmeram, so imeli berači kongres na Bučki, na katerem so sklenili, da bodo toliko časa bojkotirali mesta, dokler traja pomanjkanje drobiža, in se tačas držali samo kmetov. Nato so šli v gostilno in so ostali račun na dolgu ter potolažili gostilničarja, da bodo plačali, ko se zopet po-vrnejo normalne razmere. — Upamo, da bodo razširjalci razburljivih vesti tudi to avtentično novico sprejeli v svoj repertoar.

Umrli je v Železni Kapli nadučitelj Martin Nagele.

Poročil se je g. Valentin Skander, posestnik in gostilničar pri Kan-kertu v Spodnji Šiški, z gdnjo. Katarino Ahlin iz Kosez pri Ljubljani.

Peki so kaznivi, če zadržujejo kruh. Že več slučajev se je pripetilo, da peki niso marali prodati kruha na podlagi kruš-nih kart s pripombo, da oddajajo kruh le stalnim odjemalcem. To je proti zakoni-tim določbam, ker § 482. kaz. zak. izrecno pravi: Če trgovci, ki prodajajo blago, ki spada k potrebščinam vsakdanjega živ-ljenja, svojo zalogo prikrijejo ali se br-nijo kateremukoli kupcu prodati, so krivi prestopka in po okoliščini, kakor je blago potrebno, kaznovati prvič z denarno globo od deset do petdeset goldinarjev (dvajset, oziroma 100 kron); pri drugem slučaju je kazen podvojiti; tretji slučaj ima za po-sledico izgubo obrti. Ker karte za kruh in moko dajejo pravico za nakup v vsaki trgovini je v teh slučajih prestopok citira-nega paragrafa.

Ruska rž za Rumunijo. »Vitorul« v Bukarešti poroča: Rumunska vlada je za civilno prebivalstvo kupila 2000 vagonov ruske rži za štiri milijone levov, tako da bodo cene živil v Rumuniji najbrž padle.

Ujetniški tabor pri Lipnici bodo povečali tako, da bo v njem prostora za 50.000 oseb.

Ljubljanske novice.

Ij Kolodvorsko prosvetno društvo vabi na predavanje jutri v petek ob osmih zvečer v salonu gostilne gospe Češnovar-jeve v Kolodvorski ulici. Predava g. prof. Šarabon.

Ij Krušne nakaznice se v zmislu navo-dila c. kr. deželne vlade osebam oboro-žene sile, ki so kasernirane in oskrbovane po vojnem erarju, ne izdajajo.

Ij Krušne karte se dobivajo jutri in pojutrišnjem v ravno tistem času in v rav-no tistem lokalu kakor prvič. Kdor si to-rej ta dva dneva ne preskrbi krušnih kart, bo prihodnji teden brez kruha, ker se krušne karte sicer, oziroma naknadno ne bodo izdajale.

Ij Pozor! Poizvedovalne pole o stanju brezposelnosti v Ljubljani s podatki za mesec april je zanesljivo vpslati do dne 3. maja (ne kasneje) mestnemu magistratu (Mestna posredovalnica za delo in stano-vanja). Na ta termin se torej opozarjajo delodajalci, da se izognejo kazenskim po-sledicam.

Ij Pobiranje kovin za vojno upra-vo. Z magistrata se nam piše: Srednješolci ravno sedaj pobirajo ko-vinske ostanke, ki se bodo dali na raz-polago vojni upravi. Z veliko vnemo hodijo od hiše do hiše ter dajejo s tem živo spričevalo o domovinski svoji lju-bezni. Ne dopuščajte, da bi odhajali praznih rok in ne zaostajajte za na-vdušenjem naše mladine! Preiščite podstrešja svojih hiš in preiščite kote svojih stanovanj, kjer boste brez dvoj-be našli kovine, ki so za Vas brez vsake cene, tako da ne doprinesete niti naj-manjše žrtve, če jih položite domovini na oltar. Kdor bi bil pregledal poziv dijaštva, naj še enkrat pregleda svojo hišo, oziroma svoje stanovanje ter naj prinese najdene kovine na mestni ma-gistrat, da se potem oddajo vzvišenemu svojemu namenu.

Ij Prodaja polenovke. V mestni vojni prodajalni na Turjaškem trgu je na razpo-lago še nekaj polenovke in naj se, kdor jo želi, požuri ponjo, da ne zamudi. Občin-stvo prav pridno sega po nji, ker lahko traja leta pa se ne pokvari. Tudi z ozirom na sedanjo draginjo mesa polenovka prav dobro služi kot nadomestilo.

Ij 6 sinov pod vojnimi zastavami. Ugledna posestnica v Šiški Marjeta Babnik ima zdaj v vojski 6 sinov; le najmlajši sin je še doma. Mož dveh hčera gospe Babnikove sta tudi odšla v vojsko in že več mesecev nista niče-sar poročala svojima sprogama in se ne ve, kaj da je z njima.

Ij Iz ruskega ujetništva je pisal svojim staršem sin svetnika c. kr. de-želne vlade v Ljubljani dr. Praxmarer-ja, enoletni prostovoljec deseterik Kon-rad Praxmarer. Biva v Omsku. — Rez-ervni praporščak Boris Černe je tu-di ujet in biva na Uralu.

Ij Na včerajšnji semenj je bilo prigna-nih 126 glav živine, in sicer: 50 volov, 51 krav, 2 teleta in 23 prašičev za rejo.

Ij Ženska ura na zapestnici se je našla in se dobi Ulica na Grad št. 11, pri g. Čik.

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.

Spisal P. Marijofil Holeček, frančiškan. Cena K 1.20 za broširan, K 2.— za vezan izvod je skrajno nizka.

Ta premišljevanja so času primerna, pa za vse čase na-menjena. Potreba po takih premišljevanjih je bila vedno večja, posebno odkar se z vso vnemo goji in širi češčenje presvetega Srca. Po teh premišljevanjih bomo natančneje spoznali skriv-nosti in milosti, ki jih hrani Zveličarjevo Srce za nas, in s katerimi nas želi obogatiti. Knjiga bo njim, ki jo bodo, rabili v tolažbo in naj donese mir vsaki slovenski hiši in sleherni družini.

Lavretanske litanije.

Matere Božje za mešani zbor, oziroma eno- dvo- ali triglasni zbor, zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vin.

Te litanije, ki so ravnokar izšle, bodo dobro došle našim pevskim zborom. Z njimi pa ne bo vstreženo samo pevovodjem in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije po svojem ustroju in značaju povsod hitro udomačile. Meseca majnika in za vse Marijine praznike bodo prav dobro došle.

Kraljici nebes in zemlje.

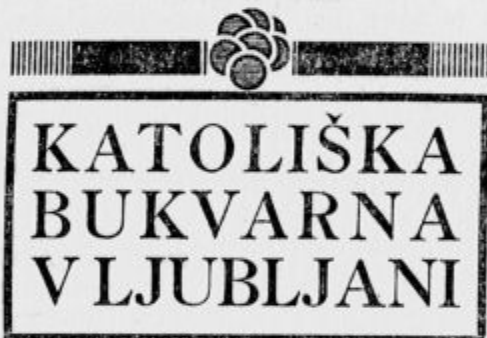
Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve in orgle. — Uglasbil Karlo Adamič. Cena partituri K 1.80, glasovi po 40 vinarjev.

Te skladbe so globoko zamišljene in uprav mojsterski izpeljane in pričajo o temeljitem znanju teorije, harmonije in kontrapunkta. Melodija teh skladb je posebno izrazita, zmerno moderna, pa vendar močnem naših zborov na deželi umerjena.

Zemljevid Evrope.

Merilo 1:4.000.000. Cena K 2.40, nalepljen na pla-tno s palicami K 6.50, nalepljen na platno in zložljiv v žepno obliko K 6.—.

Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide. Velikost znaša 1 m 15 cm × 86 cm.

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer. Cena za sešitek 60 vinarjev. Sešitek 1/4 vezan v eno knjigo K 3.50.

Ta zbirka nudi najlepše pripovedne bisere slovenskega slovstva, katere je treba na vsak način ohraniti našemu ljud-stvu. Dosedaj so izšli:

1. zvezek: Josip Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst. — Strneno polje.
2. zvezek: Franc Erjavec, Hudo brezdno ali Gozdarjev rejenec. — Ni vse zlato, kar se sveti. — Izgubljen mož. — Ena noč na Kumu. — Mravlja.
3. zvezek: Vesele povesti, Jaklič, Za možem. — V pustiv je šla. Jurčič, Pravda med bratom.
4. zvezek: Ksaver Meško, Povesti in slike: Štiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec.

Varčna kuharica.

Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sesta-vila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna. Cena K 1.20, v platno vezana K 1.80, po pošti 20 vinarjev več.

Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod var-nost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katere so vedno in povsod dobiti. Vsa navodila so večkrat preizkušena in so se sprejela samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo ob koncu knjige ti tudi pomaga takoj rešiti vprašanje kaj boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš znala po-staviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne pri-deš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blago-stanju slovenskega naroda. Cena knjigi, ki obsega 224 strani, je skrajno nizka.

Razglas.

C. kr. policijsko ravnanje razglašajo: Opazilo se je mnogokrat, da so se pojavile in se širile v policijskem okolišu že od pričetka sedanje vojske najrazličnejše govorice, bodisi o vojnih dogodkih, bodisi o političnih zadevah. Te govorice so bile take, da bi jih moral vsak razsoden človek smatrati za izrastek razuzdane domišljivosti ali breztemeljne bojazljivosti, ali pa celo premišljene hudobnosti. Vključ temu se je žal pokazalo, da se je takim govoricam tem rajši verovalo in se jih tem radovoljnejše širilo, čim neverjetnejše in brezsmiselne so bile. V javnem interesu, kakor v interesu prebivalstva samega smatra C. kr. policijsko ravnanje za potrebno najodločnejše opozoriti na to, da se bo proti razširjevalcem neresničnih in razburljivih govoric v smislu zakonitih predpisov z brezobzirno strogo postopalo.

Ta razglas ponavljamo, ker nekateri, posebno po novomeškem okraju širijo razburljive neresnične govorice.

BOJI V JUŽNI AFRIKI.

Kapstadt, 29. aprila. »Reuter« poroča, da so uniške čete, ki stražijo postajo Trekpoes, odbile napad nekega 700 močnega nemškega oddelka z 12 topovi. Sovražnik je pustil 23 mrtvih na bojišču.

BRITANIJA GOSPODARICA SVETOVNE PRODUKCIJE BAKRA.

London, 24. aprila. (Kor. ur.) »Morningpost« poroča: Velika Britanija je z »Amalgamated Copper Company«, največjo producentinjo bakra v Združenih državah, sklenila pogodbo, ki ima za svrhu, da celokupno ameriško produkcijo bakra spravi pod angleško kontrolo. Ostale bakrene družbe so sklenile enake pogodbe. Blokada Nemčije da bo efektivna, kakor hitro Nemčiji ne bo več mogoče dobiti bakra. Anglija je sedaj gospodarica vsesvetkega preskrbovanja z bakrom.

Ali ste že kupili srečke „Slovenske Straže“?
Kupite takoj! Srečka samo 1 št.

Iz ruskega ujetništva

Nek ujeti Ljubljčan piše iz Skobeleva: »... Tu je zdaj (10. svečana) že pomladno solnce. Danes sem bolj živ in vesel, saj je moj prvi prosti izhod v mesto. Rad bi vedel, kako je doma... Tople turkستانske pozdrave ti pošilja tvoj Pavle.« — »Ljuba moja mati! Priščen pozdrav ti pošiljam iz Rusije, kjer sem v ujetništvu. Zdrav sem, hvala Bogu.« Mati g. Marija Zerlin, ki stanuje na Turjaškem trgu v Ljubljani, je z velikim veseljem sprejela sinovo sporočilo. — Karel Franzot piše gosp. Rezi Franzot, bivajoči v Šiški h. št. 66 s svojega popotovanja v rusko ujetništvo: »... Naznanjam, da sem v ruskem ujetništvu. Pozdravlja te tvoj Karel.« — Franc Kolnik, vojak 27. dom. pešpolka piše prijatelju v Ljubljani: »... Naznanjam ti, da se nahajam v ruskem ujetništvu. Rusi so me ujeli 24. t. m. (24. sušca) dopoldne. Nahajam se v bolnici zaradi noge, ker sem ozebel in me muči revmatizem.« Pismo, pisano v Rusiji dne 30. sušca, je prišlo te dni prijatelju v Ljubljani v roke. — Korporal Josip Hribar piše iz Blesa: »Draga mi mama!... Zdej sem na poti v Rusijo. Rusi so me ujeli 24. marca ob osmi uri jutraj in kriv nisem jaz, da sem ujet. Hudega mi ni nič, imamo se po navadi. Zdej se še vozim po prostranih ruskih planjavah. Pisal bom več, ko pridem na svoje mesto.« Pismo, pisano v Blesu dne 5. aprila, je prejela te dni mati g. Terezija Hribar, bivajoča v Konjušni ulici v Ljubljani. — Franc Por piše ženi Heleni, bivajoči v Šiški št. 137. Pismo, pisano v Rusiji 5. aprila, je došlo te dni v Šiško. — Ivan Gražar piše prijatelju v Ljubljano, da se nahaja živ in zdrav v ruskem ujetništvu. — Ivan Potrato piše iz Omske prijatelju v Ljubljano, da je v ruskem ujetništvu živ in zdrav. — Franc Ješe piše sestri Beti Ješe v Ljubljani: »... Sem ujet. Vesele velikonočne praznike ti vošči tvoj brat Franc.« To pismo je pisal Fr. Ješe dne 3. aprila, a je prišlo v Ljubljano te dni. Kraj, od koder je voščil sestri vesele velikonočne praznike, ni označen, ker je Ješe še na potovanju preko širne Rusije. — Robert Szantner piše svojim, bivajočim v Ljubljani: »... sem ujet v Rusiji. Že 14 dni neprestano marširamo.« Pismo, pisano na potovanju dne 5. aprila, so prejeli njegovi ljudje te dni.

Janković Franc piše iz Čistopolja ženi Mariji, ki biva v Botanjevi hiš. št. 40 pri Polhovem gradu: »... Tvoje pismo pre-

jel. Jaz sem cel čas zdrav in upam, da se še vidimo. Zima je bila tukaj precej huda, pa zdaj je že bolje. Povej Jurmanovim, da je njih Martin živ in zdrav z menoj tukaj. Slovencev nas je več tukaj.« Pismo, pisano 3. sušca v Čistopolju, je prišlo ondan v Polhov gradec. Mesto Čistopolje leži v evropski Rusiji v kazanski guberniji na reki Kami, ki se izliva v Volgo. — Četovodja Rudolf Marn piše iz Moskve, da je v ruskem ujetništvu v stolopli Moskvi, da pa ne ostane tam, ampak se pelje še naprej. »Ko pridem, kamor so nas namenili poslati, ti bom že še pisal in poslal naslov. Purger je tudi ujet.« Dopisnica, datirana dne 16. sušca v Moskvi, je hodila v Ljubljano mesec dni. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil tudi Alojzij Ulčar. Pisal je iz mesta Kurgana očetu Antonu, ki biva v Lokah pri Zagorju, da se nahaja v ruskem ujetništvu. — Ljubljčan Albin Šifer piše iz Suje: »Draga mati!... sem, hvala Bogu, prilično zdrav. Jesti imamo dosti: mesa, juhe, kaše, črnega kruha in čaja nam ne manjka, samo ruska kuhinja!... Vaš Albin.« Pismo je bilo pisano v Suji dne 25. sušca. — Dr. Ivan Perne piše iz Melekesa v evropski Rusiji: »... Tukaj smo se stalno nastanili. Zdej sem zdrav popolnoma. Dobro se mi godi... Pozdrav vsem Vaš Ivan.« — Iz Balakova piše Fr. Tertinek: »Dragi starši!... Vreme je postalo malo boljše, do danes smo imeli povprečno 15 stopinj mraza. Če je tukaj poldan, je v Ljubljani nekaj čez deveto uro dopoldne. Po mestu hodimo prosti, brez posebnega nadzorstva. Zima bo trajala še skoro dva meseca. Volga je še vedno pokrita čez in čez z ledom. Cel dan pijemo čaj brez vseh pritisklin. Opojne pijače so po vsej Rusiji pod strogo kaznijo prepovedane. Nikjer se ne dobi ne kapljice vina, ne piva, ne rumca, z eno besedo nobene alkoholne pijače. Tu čakam poln hrepenja po naši deželi in Vas zopet videti po tako dolgi ločitvi. Sprejmite srčne pozdrave od Vašega sina. Z Bogom.« — Iz Čistopolja pošiljajo pozdrave: Jurij Homan, Franc Breskvar in Alojzij Orešnik. J. Homan je še pristavil, da pojde še naprej, A. Orešnik pa, da je zdrav. — Michael Vrečar piše iz Sarapula: »... Naznanjam Vam, da sem ujet na Ruskem. Zdrav sem drugače, samo noga me boli. Ravno slabo se mi ne godi. Jesti imamo dosti, dolgčas mi pa tudi ni preveč, ker nas je več domačih skupaj.« Pismo, pisano v Sarapulu dne 1. sušca, je bilo naslovljeno na sestro v Založu pod Ljubljano. — Iz Omske v Sibiriji se je oglasil Jože Šipelj.

Šmarnice. — Za letošnji majnik priporočamo sledeče »Šmarnice«, ki so iz prejšnjih let v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani:

Dr. Josip Jerše, **Mati čudovita**, Šmarnice. Rdeča obreza 2 K, šagrin, zlata obreza 3 K.

Šmarnice **Arskega župnika**. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepisom bl. župnika I. Vianaja. Rdeča obreza 2 K.

Jožef Volc, **Marija v predpodbah in podobah**. Šmarnice. Rdeča obreza 2 K.

Godec, **Devica verna**. Šmarnice. Rdeča obreza 2 K.

P. Ladislav, **Šmarnice**. Marijine čednosti in dobrote. Rdeča obreza 2 K.

Kerčon, **Marija podoba Pravice**. Šmarnice. Rdeča obreza 2 K.

1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju.

Ovčjo volno

kupuje po najvišji ceni

V. ČRNILEC, Naklo pri Kranju, Gor.

Sanatorij Gutenbrunn in mesino zdravilišče

Baden pri Dunaju. Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki. Otvorjeno celo leto. Zdravnik-vodja: Dr. O. pl. A. A. Schnaiter in ces. svetn. Dr. Podz. 846 hradsky. Prospekti zastoj.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Ivana Schiller
Kongresni trg št. 6

Naznanjam cenj. damam tu in na deželi preselitev modnega salona na Kongresni trg št. 6, ter se tem potom najvdaneje priporočam za nadaljno naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem

IVANA SCHILLER.

Slov. Straža potrebuje pomoči!

Prosim, ogledajte si predležee oblike nog, in ne bodete prišli težko do pričanja, da oblika čevlja ne sme biti poljubna, temveč obliki noge popolnoma prilagoden. Človeške noge niso vse enake oblike, vsaka noga ima svoje posebnosti, in te posebnosti upoštevati je dolžnost vsakega izkušen. večaka.

Poskusite pri: 935

Fran Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvala

Ljubljana, Selenburgova ul. 4.

Neznosne nadloge uši — rešijo vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikarjeve vrečice

katere imajo 10 prednosti:

1. Niso nosilec škodljivce.
2. Učinkujejo zanesljivo.
3. So brez duha.
4. So snažne.
5. So priročne.
6. So na leta trpežne.
7. Ne škvari jih mokrota.
8. So poceni.
9. Zabranijo novenalezbe.
10. Pošiljajo se v pislih.

Sedanja veda dolži edino uši kot prenašalce pegastega legarja. Kdor se ubrani uši, je varen pred to kugo. — Vrečice prodaja: Cvančara, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočevar, lekarna, Vrhnika; J. Koschier („Priorit“) Kamnik. 924

Proda se takoj skoro nova 925

kopalna banja.

Ogleda se lahko v dopoldanskih urah v Vrhovčevi ulici št. 14, I. nadstr. desno.

KROMPIR

Važno! jedilni ter za semensko uporabo, izvrsten, veleprima kakovosti, zdrav, brezhiben, izbran ter trpežen, je še v veliki zalogi pri tvrdki 835
Iv. A. Hartmanna naslednik AVG. TOMAŽIČ v Ljubljani ter razpošilja istega v vsaki dovoljni množini cele vagone, tudi manj kakor cele vagone po solidni, nizki, dnevni ceni, dokler zaloga traja. — Cena pri odjemu celih vagonov po dogovoru ter se pri celih vagonih le prosto, v vagon nasut, vložen brez vreč odpošilja, pri manjših naročilih se pa morajo doposliti vreče prosto voznine ter stane za napolnjevanje vreč in delo primeroma nekaj malega več.
Važno!

Samo

dneva
v tednu

Velikanska množina novih

OSTANKOV

blaga za obleke in perilo!

OSTANKI se prodajajo vsako SREDO in SOBOTO v I. nadstropju pri podjetju

„HERMES“,

bratov Vokač v Ljubljani, Selenburgova ulica 5. (nasproti pošte)